

עדויות חיילים
מחברון
2011-2017

קו חברון

[שׁוֹבְדִים]
[שְׁתִּיקָה]

עדויות חיילים
מחברון
2011-2017

קו חברון

This publication was produced with the financial support of the European Union. Its contents are the sole responsibility of Breaking the Silence and do not necessarily reflect the views of the European Union.

פעילות הארגון מתקיימת תודות לתרומתם האדיבה של יחידים וקרנות שונות, בהם:

Trocaire, Pro-Victimis Foundation, Misereor, Foundation for Middle East Peace, Moriah Fund, Open Society Foundation, medico International, Dan Church Aid, CAFOD, Delegation of the European Union to Israel, Sigrid Rausing Trust, Broederlijk Delen, New Israel Fund, CCFD, Die Schwelle, Rockefeller Brothers Fund, Swiss Foreign Ministry, Bertha Foundation, Danish Representative Office in Ramallah, Dutch Representative Office in Ramallah

רשימה זו מייצגת את התורמים לארגון נכון לתאריך הפרסום. התכנים והדעות בחוברת זו אינם מבטאים את עמדת התורמים והשותפים שלנו, והם על אחריות שוברים שתיקה בלבד.

עדויות חיילים
מחברון
2011-2017

קו חברון

[שובדים
שתיקה]

לוחמים ולוחמות מספרים על השטחים

ההתנחלות הישראלית בלב העיר חברון ציינה השנה יובל שנים להיווסדה. במרוצת השנים הביאו פעולותיהם של ממשלות ישראל, תנועת ההתנחלות והצבא להפיכתו של מרכז העיר חברון, אחת הערים הפלסטיניות הגדולות בגדה המערבית, לעיר רפאים הריקה כמעט לחלוטין מתושביה הפלסטינים. החל מפלישתם של הרב לוינגר ותלמידיו למלון "פארק" באפריל '68, דרך ההשתלטות הלילית על בית הדסה באפריל '79 והטבח שביצע ברוך גולדשטיין במערת המכפלה בפברואר '94, ועד היום, סיפורה של ההתנחלות בחברון מייצג נאמנה את סיפור הכיבוש כולו. הבוז וההתעלמות משלטון החוק, האלימות היום-יומית, נישולם של התושבים הפלסטינים מזכויותיהם הבסיסיות, ופעולות החיילים ששלחנו לתחזק ולשמר את המערכת הדכאנית הזו, נתפסו בעבר ככתמים שעלינו לנסות ולהסתיר. בשנים האחרונות השלנו מעל עצמנו את העמדת הפנים ותחושת הבושה, ובמקום לשאוף לשינוי המציאות, ממשלת ישראל פועלת על מנת לחזק ולקבע את המאחז הישראלי בלב העיר הפלסטינית.

חוברת עדויות זו נועדה לאפשר לציבור הרחב הצצה חטופה על המציאות בעיר מנקודת המבט שלנו - החיילים והחיילות שתפסו את "קו חברון". זוהי חוברת העדויות הרביעית שארגון "שופרים שתיקה" מקדיש לנעשה בעיר, והיא מורכבת מעדויותיהם של חיילים ששירתו בה בין השנים 2011-2017.

השנים בהן עוסקת חוברת זו עמדו בצל תנופת בנייה והתרחבות, רשמית ו"בלתי רשמית" כאחד, כמוה לא ידעה ההתנחלות בחברון כבר עשרות שנים: אלוס התנחלות חדשה בלב העיר ("בית המריבה"); אישור הקמת בניין דירות חדש המכונה "רובע חזקיה", שיגדיל באופן דרמטי את מספר המתנחלים הגרים בעיר; ואישור ראשוני לבניית עשרות יחידות דיור מעל השוק הסיטונאי הישן בעיר. כל אלה מבהירים כי השלטון הישראלי פועל בהתמדה על מנת לנרמל ולקבע את הכיבוש וההתנחלות בחברון.

כפי שמדגימות עדויות החיילים, כתוצאה מהתפתחויות אלה הורחבה הפעילות הצבאית והעמיקה השליטה הישראלית בעיר המונה כ-200 אלף תושבים פלסטינים. הדינמיקה מוכרת לכל מי שעוקב אחר המתרחש בשטחים: המתנחלים פולשים למבנה ונאחזים בו; הצבא נדרש להגן על העבריינים במקום מושבם החדש וממקם את חייליו בתוך המבנה או בסמוך לו; הנוכחות והפעילות הצבאית באזור המבנה - פטרולים, בידוקים, מעצרים, מחסומים, כניסות לבתים אקראיים ועוד - הופכת לאינטנסיבית יותר ויותר; החיכוך בין הצבא, המתנחלים והתושבים הפלסטינים גובר, ועמו גוברת גם האלימות; המתנחלים ונציגיהם בממשלה מכריזים כי "אלימות תיענה בבנייה" וממהרים לפלוש למבנים נוספים. כך מנציח עצמו מעגל האלימות, הנישול והדיכוי.

העמקת שורשיה של ההתנחלות והשליטה הצבאית בחברון מחד גיסא, ותהליך הנורמליזציה שהיא עוברת בשיח ובדעת הקהל הישראלית מאידך גיסא, מסמלים מגמה רחבה יותר התופסת

אחיזה בציבוריות הישראלית. הכיבוש, והדיקטטורה הצבאית המתלווה אליו כצל, הופכים להיות המובן מאליו עבור רבים מהישראלים, ונישול התושבים הפלסטינים מאדמתם ומזכויותיהם הבסיסיות בשם מפעל ההתנחלויות מצטייר כמעשה החלוצי של דורנו.

מבט מפוכח על המתרחש בחברון דהיום כמוהו כמבט על מציאות השליטה הישראלית בשטחים הכבושים ככלל: מציאות בה החלוקה בין אדונים ונחותים היא חדה וברורה, ונשענת על שייכותו הלאומית והאתנית של כל אדם. מציאות בה האלימות היא שפת הקיום היחידה. מציאות בה ערכם של החוק והצדק נשחק בהתמדה עד שהם מאבדים את משמעותם. מתוך מציאות זו, עדויות החיילים מציירות עבורנו את דיוקנו העצמי של הכיבוש. אנו מאמינים כי החובה האזרחית והמוסרית של כל ישראלית וישראלי היא להביט נכוחה בדיוקן זה, מפני שיותר מכל זהו דיוקנו שלנו, וכך ימשיך להיות עד אשר נעקור את הכיבוש מן השורש.

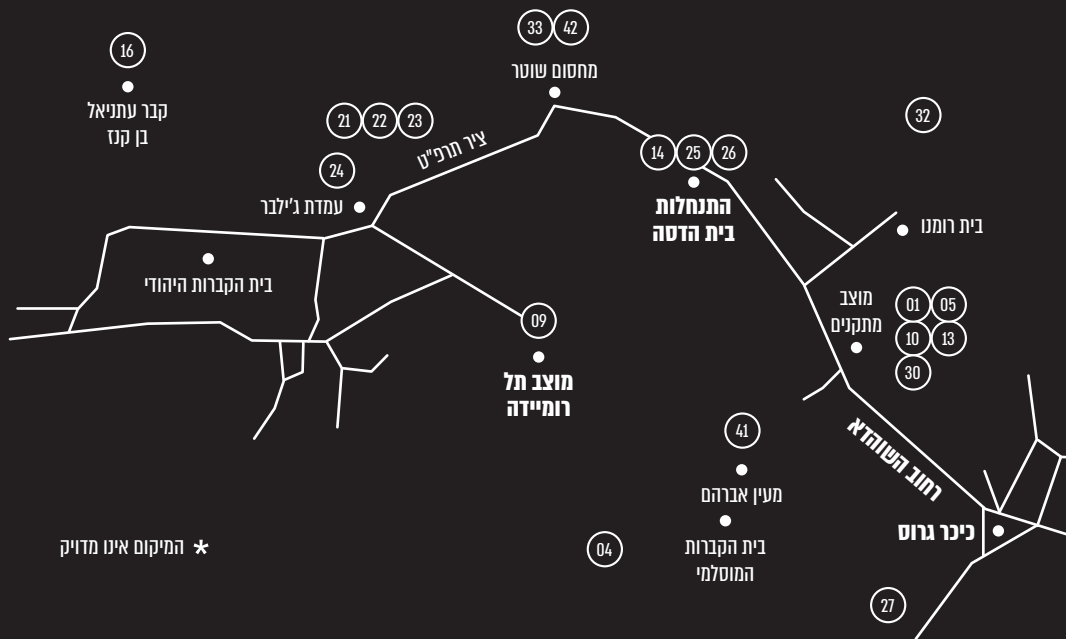
תוכן עיניינים

- 01** איפה ראיתי אלימות בחברון? - עמ' 9
- 02** רוצה כבר לירות במחבל הבן זונה שינסה אותי - עמ' 9
- 03** *הם היו בזמן הלא נכון ובמקום הלא נכון - עמ' 10
- 04** *מצבים כאלה הזויים - עמ' 12
- 05** *הקטע עם המסיכות פנים - עמ' 12
- 06** גישה קצת סדיסטית - עמ' 13
- 07** הבחור חטף-חטף, לא סתם - עמ' 14
- 08** יש אינטרס ליישוב היהודי לרתום את הצבא לשורותיו - עמ' 14
- 09** היה קטע שאחד המתנחלים נתן גרזן לחייל שירה לפלסטיני בברך - עמ' 16
- 10** יש אחד שגם מביא מתנות - עמ' 17
- 11** יודעים מי זה עופר אוחנה, חלק פשוט חושבים שאין בו בעיה - עמ' 18
- 12** ברגע שאתה מתנהג בניגוד לדעות שלהם, הם שונאים אותך - עמ' 20
- 13** מבחינתם אנחנו המשת"פים - עמ' 21
- 14** המשימה היחידה שיש שם היא להגן על היהודים - עמ' 22
- 15** *אין חוק, אין דין ואין דיין - עמ' 23
- 16** מנקים את כל האזור והוא הופך לאזור סטרילי מאוד - עמ' 23
- 17** סיור של תושבים יהודים בתוך הקסבה - עמ' 25
- 18** למתנחלים יש אינטרס מאוד מאוד גדול של להפוך את מה שנקרא "ציר ציון" לציר יהודי - עמ' 26
- 19** לכו ותגידו להם להוריד את המוסיקה - עמ' 27
- 20** למה אתה נותן לו לעבור? תהרוג אותו - עמ' 28
- 21** הם רצו למצוא איזה פלסטיני ולהרוג אותו - עמ' 29
- 22** הם פשוט אנשים כמונו - עמ' 29
- 23** קטטה של ילדים יהודים-ערבים - עמ' 30
- 24** הם מאוד מרגישים בעלי הבית - עמ' 31

- 37 יוצרים קצת תוהו ובוהו - עמ' 46
- 38 בא לי להקיא - עמ' 47
- 39 אין פה מקום לשיקול דעת שלי - עמ' 48
- 40 הולכים בצדי הכביש - עמ' 48
- 41 אני לא הולך לעשות הפרדות גזעיות כאלה - עמ' 50
- 42 אם הם טיפה מתנגדים אז אתה מצמיד אותם לקיר - עמ' 51
- 43 אתה בא עם כוח ותופס בן אדם ואתה מצמיד לקיר, אז ברור שהוא שונא אותך - עמ' 51
- 44 המידע לא משמש אף אחד ולא הולך לאף אחד - עמ' 52
- 45 *ככל שאתה לא נמצא מול סמכויות ישראליות - נראה לי זה עדיף - עמ' 53
- 46 חינוך מלא עם האוכלוסייה - עמ' 55
- 47 *המקום האפל ביותר בכדור הארץ - עמ' 56
- 48 להראות לפלסטינים שמישהו שולט עליהם - עמ' 56

- 25 הפס"ד של יהודים - עמ' 32
- 26 המ"פ חתך דיל - עמ' 33
- 27 *השריטה הכי עמוקה בחברון - עמ' 34
- 28 דרך שקל להסביר אותה לחייל - עמ' 35
- 29 המ"פ רצה שנסמן לו על המפה את כל הגגות - עמ' 38
- 30 לא צריך להיות גאון גדול כדי להבין אם זו הייתה כניסה לבית רנדומאלי - עמ' 39
- 31 להכיר את האזור - עמ' 40
- 32 הפלנטה הזאת שהיא חברון - עמ' 40
- 33 החברים הכי טובים - עמ' 41
- 34 *הוא הפסיק להתנגד ואז המשיכו קצת לתת לו בעיטות - עמ' 42
- 35 לפעמים ירו לכיוון בית הספר - עמ' 44
- 36 העמיד אותם נגד הקיר וצילמו אותם בסמארטפון - עמ' 45

* המיקום אינו מדויק

איפה ראיתי אלימות בחברון?

דרגה: סגן · יחידה: נח"ל 932 · תקופה: 2014

אתה שואל אותי איפה ראיתי אלימות בחברון? זה כאילו איפה ראיתי את חברון בחברון. זה באמת בכל פינה. אתה רק יוצא מהמוצב ואתה כבר בכביש שמפריד בין אנשים על פי המוצא או הלאום שלהם או המכבסת מילים שמשמשים בשביל להצדיק את מה שקורה שם. אין הרבה מקומות בשטחים שאני אוהב שקוראים להם אפרטהייד כי אני חושב שזה מאוד מפשיט וחד-ממדי, כי המצב בשטחים הוא באמת מסובך. אבל בחברון זה... לא יודע, מה שאני קורא "אפרטהייד רך". זה לא שאני מסתובב שם עם כלבים ומרביץ לזקנות כל היום ועושה מה שבא לי, אבל זה מאוד ברור איפה יהודים יכולים לעבור, איפה ערבים לא יכולים לעבור. מאוד ברור בשביל מי הצבא עובד, וזה לא בשביל האוכלוסייה הפלסטינאית. המשימה שם היא לא לשמור על סדר, המשימה שם היא לאכוף עליונות יהודית בעיר חברון. זה לא שאנחנו החיילים בין הפטיש לסדן, [אלא] אנחנו הפטיש שמניפים אותו על הפלסטינאים ביד המתנחלים.

רוצה כבר לירות במחבל הבן זונה שינסה אותי

דרגה: סמל · מקום: מערת המכפלה · תקופה: 2017

להתחיל לשמור עם מג"בניקים זה היה שוק כי זו הייתה גישה שונה לגמרי של הסתכלות על הדברים. מהר מאוד התפתחו בין המחלקה [שלנו] לבין המג"בניקים מלא דיונים על "מה היית עושה אם".

על איזה נושאים דיברתם?

דיברנו הרבה על באיזה שלב אתה מתחיל לפעול באלימות ואיזו אלימות. אם נגיד הוא דוחף אותך קצת, מה אתה עושה.

הפלסטיני?

כן, הפלסטיני דוחף אותך קצת, אז מה אתה עושה. התשובה שלהם היא כמובן ישר לרתק אותו לרצפה. והתשובה שזה לא כזה אוטומטי ממש היממה אותם. אפילו אלימות מילולית. אם הוא מקלל את המשפחה שלך, מה אתה עושה? "ישר דופק לו מכה עם הקת". [לי] זה ברור שאם פלסטיני יקלל אותי, זה לא יזיז לי. אני עומד שם וזה לא... אם הוא מתקרב אלי זה משהו אחר. אני חושב שזה פשוט מאוד שוחק, השמירות שם (בחברון). השגרה הזאת של להתכונן כל הזמן לאירוע שיקרה, גורמת לנו קצת לרצות שזה יקרה, להוציא את הכלים שלמדנו לפועל.

גם את זה שמעתי שם הרבה: "רוצה כבר לירות במחבל הבן זונה שינסה אותי". גם שחיקה שלא קורה ולא קורה, וגם ציפייה למשהו שיקרה. ואני האורח [שם] והוא (המג"בניק) מעביר שנה שלמה באותן עמדות ומכיר את כל האנשים שעוברים שם, מכיר בשם את כל הפלסטינים שמגיעים להתפלל. אני האורח ופתאום [אני] מעביר ביקורת נוקבת על כל הסיטואציה. אבל זאת השגרה שלהם ואני פתאום בא ומערער לו את המציאות.

הרגשת שאתה פוגע לו בתחושה של צדקת הדרך, שהמטרה מקדשת את האמצעים?

בזה דווקא ניסיתי לפגוע לו. לא רציתי לפגוע לו בתחושת הביטחון.

אני בטוח שהוא לא נהנה להתעלל בפלסטינים.

אבל הוא כן היה אדיש לזה באיזשהו מקום, אדיש לסבל של הפלסטינים יחסית. אני חושב שזה

השירות עושה את זה. הוא כן היה אדיש לזה יותר.

השאלה אם זה בא אצלו ממקום של אדישות או מתחושה שהמטרה מקדשת את האמצעים?

אני חושב שזה פחות זה. זה מה שאמרתי מקודם: מצד אחד [יש] אדישות, ומצד שני ציפייה להשתמש בכלים שנתנו לי. נגן שמתאמן כל כך הרבה ורוצה רק להופיע כבר, זו התחושה. זה גם הרגשתי במחלקה שלי.

03

הם היו בזמן הלא נכון ובמקום הלא נכון

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 931 · מקום: שכונת ג'בל ג'זאר · שנה: 2013

המוצב [ג'אליס] הוא מעל קריית ארבע, ואתה מגיע אליו על כביש שנע ממש בפאתים של שכונה פלסטינית, והשליח פיצה בעצם היה עושה את המסלול הזה על הכביש אלינו. ובאחת הפעמים שהזמינו פיצה, כשהוא הגיע הוא אמר שזרקו עליו אבנים בדרך. כמובן שכל המוצב קופץ. מן הסתם עד שזה קרה עברו כמה דקות. זאת אומרת עד שהוא אומר לנו איפה האירוע, עד שהגענו לאירוע, בעצם תפסו שם כמה ילדים שהיו באזור וניסו להפחיד אותם. העמידו אותם שם על הקיר, זרקו רימוני הלם.

עליהם?

לידם, להפחיד את הילדים. כי בעצם האמירה היא שאם אנחנו נביא אותם למשטרה, לא יצא מזה כלום והאירועים האלה יימשכו. מישהו שם החליט שזה לא מספיק. יש שם, ממש בפנייה,

חנות פלסטינית, מכולת קטנה כזאת של מטר על מטר, ובעצם לקחו אותם, הכניסו אותם למכולת הזאת וזרקו רימון גז פנימה. למזלם הם (החייילים) לא הצליחו, הם ניסו לסגור את הדלת אבל הם לא הצליחו.

החייילים?

כן, והילדים כמובן ברחו החוצה. וזהו, פלוס מינוס בזה נגמר האירוע. עד כמה שאני יודע, זה יצא בסוף למשטרה צבאית לחקירה. כלום לא קרה עם המפקד שפיקד על האירוע.

ומה הייתה המטרה? מה רצו להוציא מהם?

להרתיע. לנסות איכשהו לגרום לזה שהאירוע הזה לא יקרה שוב.

הם הילדים שזרקו אבנים?

אי אפשר לדעת את זה הרי אתה מגיע 10 דקות אחרי האירוע. זאת אומרת, זה בדרך למוצב, זה נמשך 400 מטר ירידה כזה לשם. נגיד הם זרקו על השליח. עד שהוא הגיע למעלה, הוא

אומר את זה לש"ג, עד שהש"ג מעביר את זה לחמ"ל, החמ"ל מקפיץ את הכוחות. זאת אומרת עברו איזה 7 דקות מאז לפחות. מאז שזה קרה. אין שום דרך לדעת שזה הילדים שעשו את זה.

אז מי זה הילדים האלה? איפה תפסו אותם?

שם. זאת אומרת, הם היו בזמן הלא נכון ובמקום הלא נכון. יכול להיות שזה הם, יכול להיות שזה לא. אי אפשר לדעת. אני לא חושב שזה אמירה רשמית, אבל זה היה בעצם ניסיון למנוע הישנות של המקרה הזה.

של הזריקה של אבנים.

של זריקת אבנים, כן.

אני לא יודע אם זה היה אז, אבל אני יודע שהיום יש בחברון מערכת של מצלמות שהרבה

פעמים רואים ילדים, תופסים ילדים זורקים אבנים במצלמות ואז אפשר לבוא אפילו כמה

ימים אחרי.

לא זכור לי שהיה דבר כזה. זכור לי שגם הדיבור לא מתייחס למצב שיש דבר כזה. זאת אומרת, הדיבור שיורד מלמעלה, זה מן הסתם מהמ"פ ומטה, זה ש"אף אחד לא יזרוק אבנים בגזרה שלי" ואז בעצם כל אחד גוזר את המשמעויות שנלוות לכך.

**"תפסו שם כמה ילדים שהיו באזור
וניסו להפחיד אותם. העמידו אותם שם
על הקיר, זרקו רימוני הלם."**

מצבים כאלה הזויים

דרגה: סגן · יחידה: נח"ל 932 · מקום: שכונת אבו-סנינה · שנה: 2014

עשינו איזה מעצר ב"שובו אחים" שנורא בלב לאותי על המצב שם. המשפחה כנראה הייתה קשורה לחמאס איכשהו, היו להם המון תמונות של שהידים על הקירות ודגלים ירוקים בבית ודברים כאלה. נכנסנו, הם לא פתחו את הדלת ישר, אז ישר התחלנו לזרוק רימוני הלם מחוץ לבית כדי שיפתחו. באיזשהו שלב הם פתחו, עצרנו את האבא נורא מהר, ואז בגלל שהם לא פתחו מהר אז התחלנו חיפוש בבית, לראות אם הם הסתירו משהו. ואז התחיל זריקות אבנים מחוץ לבית וצלמים וכל מיני דברים כאלה.

זריקות אבנים על מי? על החיילים שבחוץ?

כן, בדיוק. אז הם זרקו רימון גז מדמיע והגז מדמיע אחר כך נכנס לתוך הבית. יש שם אבא, שתי אחיות ואמא. אחת האחיות הייתה בהיריון והאמא זקנה והגז נכנס לתוך הבית. אנחנו היינו די רגילים לשיעולים ולדברים האלה, אבל הם (המשפחה) ממש נחנקים. הבחורה בהיריון, אז קראנו לה למטבח. אני עם כיסוי פנים ונשק ווסט עם קסדה והכול, ומתחילה סצנה סוריאליסטית כזאת שאני ממלא לה כוס מים, מביא לה לשתות והיא לא יודעת מה קורה. ואז קראו לה (לאמא) ואמרו לה בערבית שבורה: תביאי בצל לבת שלך שבהיריון (נשימת אדי בצל יכולה להקל על השפעת גז מדמיע). כי אתה רואה אישה בהיריון שנחנקת מגז מדמיע ולא אכפת לך... מצדי שתהיה מדאע"ש. ואז [זה] הגיע למצב עוד יותר סוריאליסטי שהאמא נכנסת, לא מבינה למה חייל נותן לה לעשות את הדברים האלה באמצע מעצר. היא באה לקחת בצל ואז היא באה לחתוך את הבצל, אז היא הוציאה סכין מהמגירה. עכשיו אם אתה עומד בחדר של בית ערבי שהיא מוציאה סכין, אז משהו פה קרה לא נכון. אז כמובן שהרמתי עליה נשק ותוך שנייה התחלתי לצרוח עליה שתוריד את הסכין, והיא הייתה מבולבלת. בסוף פתחו אותו (את הבצל) עם הידיים. אבל זה מצבים כאלה הזויים שזה נראה לי מה שהמחיש לי שאי אפשר לעשות כיבוש הומני או נאור או משהו כזה.

הקטע עם המסיכות פנים

דרגה: סגן · יחידה: נח"ל 932 · שנה: 2014

מה הקטע עם המסיכות פנים? למה לבשתם את זה?

אני זוכר את הרושם שזה עשה עליי כחייל צעיר לראות את הלוחמים יוצאים למעצר עם מסיכות פנים. אתה בטוח "יואו, הגעתי לסיירת, אני בימ"מ". זה מנגן לך על כל המקומות האלה

שאתה רוצה להיות באיזה יחידה מובחרת שעושה פעילויות קומנדו כאלה מטורפות. אז זה גם בשביל הוואסח שזה... וגם אני מדמיין שההשפעה הפסיכולוגית על מי שבא להיעצר ושלעוצרים שלו אפילו אין פנים, הם נהיים רק המדים כאילו. אני כמעט בטוח שאף אחד לא חשב על זה עד כדי כך לעומק. אני חושב שזה נשאר ברובד ה-"בוא נרעיל את החיילים". אבל אז אני חושב באמת על ההשפעה של זה, של אתה בא להיעצר על ידי מישהו עם מסיכות. זאת אומרת זה כבר לא בן אדם. יש מולך חיילים שבאו לעשות משימות. אתה תסתכל להם בעיניים - אתה לא תראה שום מבט, שום דבר. כאילו משהו שחור בא לעצור אותך.

אני חושב שזה באמת בקטע של וואסח, אבל זה נכון, זה מכחיד ממש.

פחד מוות. תחשוב, איזה צוות מעיר אותך במיטה, עם פנס על הנשק ומכוון עליך נשק ואומר לך "תתלבש אתה עצור" עם מסיכות פנים באמצע הלילה. היו סיפורים שאנשים השתינו על עצמם מרוב פחד במעצרים. בן אדם מתעורר עם נשק בפנים. לא משנה כמה זמן אתה חי בחברון ואתה רגיל לשגרה הזאת, זה שוק.

06

גישה קצת סדיסטית

דרגה: סמל · מקום: מערת המכפלה, שער 6 · שנה: 2017

הייתה נקודה אחת, עמדה אחת ספציפית, שראיתי גישה קצת סדיסטית. [זה היה] בשער 6, השער שמוביל מהקסבה לצד של המוסלמים במערת המכפלה. יש [בשער 6] עמדה שאתה פשוט לוחץ על כפתור, וכשאתה לוחץ על הכפתור - השער מסתובב. שער ברזל שיכול להסתובב. אם אתה עוזב את הכפתור - הוא נתקע. כשהשער הזה נתקע אז הוא ממש מפתיע את מי שעומד שם בתוך השרוול הזה, נתקע לו בפרצוף.

זו קרוסלה כזאת?

כן. והם (שוטרי מג"ב המוצבים בשער 6) היו בכוונה תוקעים אנשים באמצע, תוקעים להם את זה בפרצוף.

הם היו עושים את זה בכוונה?

זה היה... כן. אני זוכר שניסיתי להגיע לעמדה של הכפתור כי פשוט לא יכולתי לראות את זה

"אני חושב באמת על ההשפעה של זה, של אתה בא להיעצר על ידי מישהו עם מסיכות. זאת אומרת, זה כבר לא בן אדם, יש מולך חיילים שבאו לעשות משימות. אתה תסתכל להם בעיניים - אתה לא תראה שום מבט, שום דבר. כאילו משהו שחור בא לעצור אותך."

קורה. ושאלתי אותם על זה והם אמרו "מה אכפת לי? הוא תקוע שם, הוא לא יעשה לי כלום". זו היתה התשובה.

איך הפלסטינים הגיבו לזה?

הפלסטינים? היו מעטות הפעמים שקיבלתי אי פעם הערה מפלסטיני. זה היה נראה כאילו הם מאוד רגילים לשגרה.

07

הבחור חטף-חטף, לא סתם

דרגה: סמ"ר · יחידה: מג"ב · מקום: מערת המכפלה, עמדת "ספסלים" · תקופה: 2011

היה ילד קטן פלסטיני שגר מעל עמדת "ספסלים", ילד אחד קטן שנקרא מוהנד. מוהנד הזה ילד מופרע מאוד, אפילו אבא שלו לא יכול להשתלט עליו.

בן כמה הוא?

אני נותן לו 10, 12 גג. הבחור הזה מפריע תמיד לחיילים. אין לו מה לעשות, הוא לא הולך לבית ספר, לא לומד. הוא היה מציק ורוצה לשחק. זה בחור שהכי הרבה קיבל מכות. הם משחקים מעל העמדה כדורגל, הוא וכל ילדי השכונה. באיזה יום הוא זרק כדור לעבר העמדה, לא בכוונה. פשוט עף לכיוון העמדה. חייל מג"ב [שהיה בעמדה] הוציא [אולר] לדרמן, בלי להגיד לו ובלי אזהרה – ניפץ לו את הכדור. אותו ילד התחיל לבכות, בא, לקח מים ושפך את זה לעבר החייל. משם התחיל בלגן. אותו חייל הרביץ לאותו ילד. מה זה להרביץ? זה אגרופים, כאפות, בעיטות, דחיפות, אפילו לגרור אותו על הרצפה. הבחור חטף-חטף, לא סתם.

08

יש אינטרס ליישוב היהודי לרתום את הצבא לשורותיו

דרגה: סרן

היישוב היהודי כל כך רוצה שתרגיש נוח שם שהוא מפנק אותך, מביא לך מלא עוגיות ומלא דברים ומפנק, מפנק, מפנק. כי בסוף אם הם לא יעשו את זה, החייל ישאל את עצמו עוד יותר ועוד יותר "למה אני פה שומר על האנשים האלה? למה הם נמצאים שם?". יש אינטרס ליישוב היהודי לרתום את הצבא לשורותיו.

איפה אתה כמפקד נכנס בסיפור הזה?

אני ניסיתי להיצמד לפקודות ולנהלים.

שהם?

לא לעצור את מי שלא צריך. לפעמים היה מצב שליד פטרול 30 (פטרול רגלי באזור הקסבה המערבית בחברון) שנמצא באיזה מקום [יש] חבורה של איזה 10 ילדים קטנים שמתחילה לקלל ערבים שעוברים שם, או אומרת לסירור: "תעצור אותם", "תבדוק אותם", כל מיני כאלה. בסיטואציות כאלה אני הבנתי שהגורם הבעייתי כה זה אותם ילדים, ואני גרשתי את הילדים או קראתי למבוגרים שייקחו את הילדים. זה אותם ילדים ואותם הורים שנותנים לי אחר כך עוגיות. ברור לי שזה יוצר קושי. אני אומר עוד דבר: היישוב היהודי מאוד רצה להיכנס לתוך הבסיס. אמרנו להם: חבר'ה, אי אפשר להיכנס. שיהיה מרחק בכל זאת. אתה רוצה להביא לי עוגיות, בסדר, אבל לא יותר מזה.

פטרול 30 שדיברת עליו עכשיו, אתה חושב שיש סיכוי שזה שהם קיבלו עוגיות מהילדים האלה משפיע?

בסיטואציה שבה ילד יהודי זורק אבן על היישוב הערבי למטה - בגלל שהילד יהודי והוא משלנו, ובגלל שזה אותו יישוב יהודי שנותן את העוגיות - אז כשאותו צבא, החיילים שלי, מ"כ, נעמוד מול אותו ילד, היחס אליו יהיה שונה לחלוטין מ[היחס ל]ילד פלסטינאי שזרק אבן כלפי היישוב היהודי. פלסטינאי שזרק על היישוב היהודי - תופסים אותו בכוח, לוקחים אותו ובודקים אותו ושולחים למעצר. ילד יהודי שזרק אומרים לו: "נו, נו, נו, אל תעשה את זה" [או ש]אומרים לאבא שלא יעשה את זה. זה בגדול בסיטואציה אחרת אני עשיתי אותו דבר עם [ילדים] פלסטינאים.

ואיפה החייל שקיבל עוגיות בתוך זה?

בעוד יותר בְּלִבְלִוּוֹת. כי יש לו גם את הסיפור האישי שלו וגם את הסיפור שאומרים לו מהצבא: עכשיו אתה פה בשביל להגן על היישוב היהודי. וגם מה שקורה בפועל זה שאותן עוגיות בטח משפיעות. להזמין את החיילים לארוחת ערב ביום שישי כשנשארים, להזמין אותם לאכול ארוחת ערב בבית חב"ד, שתהיה להם ארוחה טובה יותר מהארוחה שהטבח המוצלח יודע לארגן במטבח של [מוצב] "מתקנים". היום בדיעבד אם אתה שואל אותי שאני חושב שיש בזה בעיה אתית? אני חושב שכן. אני אומר בצורה גלויה שכן, אני חושב שזה משפיע.

"בסיטואציה שבה ילד יהודי זורק אבן על היישוב הערבי למטה - בגלל שהילד יהודי והוא משלנו, ובגלל שזה אותו יישוב יהודי שנותן את העוגיות - אז כשאותו צבא, החיילים שלי, מ"כ, נעמוד מול אותו ילד, היחס אליו יהיה שונה לחלוטין מהיחס לילד פלסטינאי שזרק אבן כלפי היישוב היהודי".

היה קטע שאחד המתנחלים נתן גרזן לחייל שירה לפלסטיני בברך

דרגה: סגן · יחידה: נח"ל 932 · תקופה: 2014

זה באמת מבלבל - היחס עם המתנחלים והחיילים. הייתה לי את ההתלבטות כמפקד אם לתת להם לאכול אצל ברוך מרזל (פעיל ימין קיצוני המתגורר בחברון) או לא. ואז אתה אומר כאילו מה, אני אפילו עכשיו את כל המצב על החיילים שלי שרעבים בשבת כי לא יודע, הטבח עצלן ו... אני אתן להם לאכול אצלו ואז הוא יעשה לחיים והוא יגיד שהוא נורא גאה בכולם. הוא היה מספר לנו סיפורים על איך שהיה לו באינתיפאדה איזה נשק אוטומטי והם (הפלסטינים) היו יורים עליו ואז הוא היה עומד בחלון [של הבית שלו] ויורה לתוך העיר ומוריד להם את הדודי שמש. ואז אנחנו אומרים: יואו, איזה משוגע, איזה לא יאומן. כולם היו צוחקים כזה וזה היה נחמד*. היה גם קטע שאחד המתנחלים נתן גרזן לחייל שירה לפלסטיני בברך.

גרזן?

גרזן. אבל גם המג"ד אומר שכל מי ש"יוריד ברך" (ביטוי המתייחס לירי לכיוון הרגליים מתוך כוונה לפצוע ולא על מנת להרוג במסגרת נהלי הפתיחה באש הצה"ליים) או הורג מחבל, מקבל חמשוש. חייל שלי שהוריד ברך לפני שהגעתי, הוא קיבל מגן הוקרה כאילו ויצא חמשוש. הרי מנתבים אותך להיות חייל, וחייל צריך לרצות להילחם כביכול. ואז אתה מגיע למקום כמו חברון, שזה לא מלחמה, ואז אתה, כאילו כל המרץ שלך להילחם מנוקז לזה שבסוף אתה מוריד ברך. כאילו, גורמים לך לרצות לחפש את זה.

נגיד עם ברוך מרזל, החיילים היו באים לאכול בבית שלו?

כן, בתוך הבית.

זה היה אצל עוד משפחות סם?

אני אכלתי אצל משפחות אחרות, אבל היו שם המון אינטראקציות ודברים כאלה. לכל חייל הם באים, מביאים עוגות ועוגיות ונורא כביכול דואגים, כמובן עד שאתה עושה משהו שהם לא אוהבים ואז הם קוראים לך נאצי וזורקים עליך אבנים.

המפקדים שלכם, כאילו איך הם, מה היה היחס שלהם לזה?

זה העלמת עין. הם ידעו, הם ראו. "בסדר גמור", כאילו קח את העוגיות, קח את מה שאתה רוצה. חב"דניקים היו נכנסים לנו למוצב. שמחלקה יוצאת [הביתה], אז חב"ד חברון עושה להם על האש. שזה נשמע דברים נורא נחמדים וכיפיים באמת, זה מעלה את המורל של החיילים. הבעיה היא שזה מבלבל את החיילים לגמרי למה שאמור להיות המשימה שלהם, שזה לשמור על סדר, וזה מטה אותם לגמרי. זאת אומרת הם לא יכולים עכשיו לאכוף איזשהו סדר על המתנחלים אם הם כל היום מקבלים מהם מתנות. ממש אפשר לקרוא לזה טובות הנאה. לפני מעצרים כל מיני חבר'ה היו מוצאים אותנו במקומות הזויים ומביאים לנו פיצות, אומרים לנו: "תודה, תיכנסו בהם". ממש משלהבים לבצע אלימות ו"תיכנסו בהם חזק" וכל הדיבורים האלה. יש את הסיפור הזה שהזמינו את כל המפקדים מ[המוצב ב]תל רומיידה לבית איפשהו

שם בבית הדסה, והביאו לנו פיצות ועוגות ודברים כאלה. ואז עשו לנו שיחה, כזה סקירה על אירועים שהיו בעיר בדגשים שחשובים למפקד כיתת כוננות [של ההתנחלות בחברון]. זה סך הכול הגיוני שהצבא יעבוד עם הכיתת כוננות, אבל אז *** (מתנחלת מוכרת מחברון), היא אמרה כזה: "אגב, אם אתם רואים את הילדים שלנו עושים את השטויות שילדים עושים" - שזה בתכל'ס בשבת הם פשוט הולכים על הציר כי אין להם מה לעשות והם מחפשים ללכת מכות - "אז תבינו אותם, הם נתונים תחת המון המון לחץ, הם חיים פה והם כל הזמן מפחדים ולפעמים זה מתפרץ בדרכים בעייתיות" - שזה כאילו מכבסת מילים לזה שהם אלימים - "אז אל תודיעו לשוטרים, פשוט תיקחו אותם אלי ואני כבר אטפל בהם", שזה תמונת נגטיב הפוכה לגמרי לגמרי לגמרי של הטיפול שהם מעודדים אצלנו לנערים הפלסטינים.

*בכתבה ששודרה בערוץ 2 הכחיש מרזל שאמר את הדברים.

10

יש אחד שגם מביא מתנות

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 932 · תקופה: 2014

היה בחור אחד (חייל) שירה במישהו עם רשות מהמ"פ. היה הפס"ד (הפרת סדר) גדול והוא ירה לו בברך. תפסו אותו (את המפגין הפלסטיני) אחרי זה. המ"פ דיבר על זה ליד כולם, הוא בירך אותו.

אתה יודע אם אחר כך החייל שעשה את זה קיבל איזה מתנה?

אני חושב שכן, אבל לא מהמ"פ.

ממי?

ממישהו שגר שם. הם תמיד עשו את זה. יש מלא מתנות שהם הביאו לנו.

מתנחלים?

כן. אני כבר לא זוכר את השמות, אבל אני יודע איך שהם נראים. יש אחד שמביא מתנות. הביאו לנו מתנות וזה [אחריו] כל פעם שאנחנו באמת עשינו משהו כיו...

מה זה עשינו משהו?

או שפגענו בהם (בפלסטינים) עם [כדור] גומי או ירי חי או תפסנו מישהו או היינו לא יודע, טובים בהפס"ד, לא יודע מה. והוא תמיד עשה... כאילו, תמיד הביא לנו משהו.

איך הם יודעים?

הם מסתכלים מהגגות שלהם, הם שואלים אותנו, הם שומעים מהמשטרה, מהחיילים האחרים. זה קהילה קטנה, הם יודעים הכול. הם מכירים את האנשים שם שבאמת עושים בעיות ושמתחילים את ההפס"דים. הם מכירים. הם מכירים אחד את השני.

אתה מתכוון שהם מביאים מתנה אישית לחייל שירה? או שהם מביאים...

כן, כן. הם היו מביאים גרזנים וסכינים. הם היו עושים את זה כל הזמן.

במקרה הזה שמה שדיברנו עליו, אתה יודע מה הוא קיבל מתנה?

הוא קיבל סכין. אני זוכר בן אדם (חייל) שני, והוא גם קיבל גרזן.

למה?

משהו שקשור להפס"ד. אני לא זוכר בדיוק מה שהוא עשה, אבל גם, אותו דבר. הוא (החייל) היה פעיל מאוד, מעורב בהפס"דים. מישהו תפס מישהו עם סכין. גם הוא קיבל מתנה מהבחור.

איך מביאים לו את המתנה? זה מין טקס? או ש... איך זה?

לא טקס, אבל יש את "פינת ענת" (עמדת קפה חגיגית בסמוך להתנחלות בית הדסה, מנוהלת על ידי ענת כהן, פעילת ימין קיצוני מחברון), כן.

"הקפה של ענת".

כן, "הקפה של ענת". והיינו עושים דברים שם. כשהיינו בפטרול הוא (המתנחל שמחלק מתנות) בא, הוא הביא עוגה, מתנה למישהו. הוא עושה איזה ברכה ואז כמעט כל פעם הוא מסיים את הברכה עם: "והבני זונות של הפלסטינים". הוא מוסיף את זה כל פעם לברכה, וגם כאילו... אני לא דתי, אבל זה ממש מפריע לי. הוא הוסיף משהו ממש אלים ומשהו ממש עם שנאה למשהו שמעורר ממש רגש, אתה מבין? וזה מבלבל את המוח.

11

יודעים מי זה עופר אוחנה, חלק פשוט חושבים שאין בו בעיה

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 50 · תקופה: 2016

עופר אוחנה, התפקיד שלו לא ברור לי. בעיקרון הוא חובש, יש לו אמבולנס ונשק. הוא ידוע עם הסיפור של אזריה, מה שהוא עשה שם ושילשל את כל האירוע.

יש לו נוכחות, הוא מגיע למקום ויש לו נוכחות, הוא מגיע עם הטרקטורין הזה שלו.

חד משמעית. אחת התובנות שהיו לי עם עופר אוחנה זה שחייל ירגיש הרבה יותר בנוח לקבל פקודה מבן אדם שמפנק אותו עם טוסטים, ברד, שיגיע לעמדה שלו עם שווארמה, מאשר המפקד שלו שמקדר אותו ואומר לו "תעשה מד"סים", "למה אתה לא בכוננות". בגלל זה, כשאני ראיני את הסרטון של אלואר אזריה ואת מה שעופר אוחנה אומר: "שמישהו יעשה משהו" – הבנתי שמבחינת עופר אוחנה זה מתן פקודה לביצוע. ואני לא יודע מה היחס בין אלואר אזריה לעופר אוחנה, אני פשוט יכול לתאר שאם חייל שלי היה שם... כאילו, עופר [הוא] דמות בסופו של דבר. לחיילים שלא רואים את התמונה השלמה עופר הוא דמות לבבית, מפנקת.

אבל הוא גם סמכות מקצועית?

סמכות מקצועית? יכול להיות, כן, כי עופר אוחנה מגיע לשם לפני כולם. הוא פיזית שם, פיזית עומד שם כבר. אני לא יודע מה מערך הרבש"צ, קב"ט. לא יודע מה המערך שלהם, איך הוא מגיע. כנראה יש לו [מכשיר] קשר וכנראה אומרים לו. הוא פשוט מאוד נוכח בכל האירועים כי הוא בא, מצלם, מתעד, ועובדה - חייל רואה אותו מגיע לפני כולם לשם. עופר אוחנה חד משמעית יכול להפוך לדמות סמכותית, והאמצעים שהוא בוחר בהם זה בפינוקים, כל מיני אוכלים למיניהם.

אתם מגיעים לחברון אחרי האירוע של אזריה?
אנחנו מגיעים לשם ממש שבועות בודדים אחרי אלאור אזריה.

**בהקשר הזה, מישהו דיבר אתכם על זה?
ספציפית על עופר, כי עופר היה באמת**

**מאוד מעורב שם, כפי שהיה ניתן ללמוד ישר
מההתחלה בוידאו. אני תוהה אם מישהו אמר
לכם כשהגעתם: הבן אדם מעורב פה בחקירה,
קחו מרחק.**

לא, לא היו שום הנחיות, ההפך. אף פעם לא קיבלנו שום הנחיות על עופר ולא להיות וכן להיות. **היה איסור ללכת ל"פינה החמה" (קפיטריה חנימית המגישה אוכל ושתייה לחיילים בניהולו של עופר אוחנה) בעקבות האירוע?**

ממש לא, ממש לא. האיסור היחיד שהיה בפינה החמה זה שהחיילים היו הולכים שם על חצי ב' (לבוש לא תקני, בד"כ ללא חולצה צבאית) או בלי נשק, דברים כאלה. אין שום איסור, זה פשוט קיים: לכו לשתות ברד. זה כל כך טבעי. זה מאוד טבעי בעיני כולם פשוט ללכת לעשות את זה. **מה טבעי, שהמתנחלים מציעים אוכל?**
בטח.

כשהייתם שם, ידעתם את כל מה שהלך איתו במשפט של אזריה? בעיקר כל מה שהוא דיבר על המג"ד של אזריה והמ"פ?

אני ספציפית ידעתי כי אני עוקב אחרי זה, אבל אני לא יודע אם החיילים שלי ידעו. אני מתאר לעצמי שהם ראו את הסרטון. אנשים יודעים מי זה עופר אוחנה, חלק פשוט חושבים שאין בו בעיה.

יודעים באיזה אופן? שהוא פעיל ימין קיצוני?

לא, יודעים שהוא בן אדם שחי בחברון עם אמבולנס ומפנק חיילים. יש לו את הפינה החמה, זה מה שיודעים. שמבחינת תדמית זה תדמית מעולה, יש לו אחלה יחסי ציבור.

**"אחת התובנות שהיו לי עם עופר
אוחנה זה שחייל ירגיש הרבה יותר
בנוח לקבל פקודה מבן אדם שמפנק
אותו עם טוסטים, ברד, שיגיע לעמדה
שלו עם שווארמה, מאשר המפקד
שלו שמקדר אותו ואומר לו 'תעשה
מד"סים', 'למה אתה לא בכוננות'.
בגלל זה, כשאני ראיתי את הסרטון של
אלאור אזריה ואת מה שעופר אוחנה
אומר: 'שמישהו יעשה משהו' - הבנתי
שמבחינת עופר אוחנה זה מתן פקודה
לביצוע".**

ברגע שאתה מתנהג בניגוד לדעות שלהם, הם שונאים אותך

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 932 · תקופה: 2014

הם (המתנחלים) יודעים שהם יכולים לעשות מה שהם רוצים, והם עושים מה שהם רוצים. הם יודעים שאנחנו לא יכולים לעשות שום דבר. השוטרים חברים שלהם, חברים של המשפחות. הם יודעים שלא יקרה להם שום דבר. הם יודעים שהם יכולים להגיד מה שהם רוצים, הם יכולים להגיד "מוות לערבים", שמגיע לכולם למות. הם יודעים שהם יכולים להחטיף להם, הם יודעים שהם יכולים להרביץ להם, הם יודעים שהם יכולים לגנוב מהם אם הם רוצים ולא יקרה להם שום דבר. זה נכון, הם יודעים שהחייילים לא יכולים לעשות שום דבר. כדי שהחייילים יקבלו את ההתנהגות הזאת עוד יותר, הם נותנים מתנות. הם מזמינים אותם לשבת בחב"ד. זה מדהים, אוכלים אוכל גרוע של הצבא כל השבוע ואוכלים ארוחה ביתית מדהימה בחב"ד. זה משפיע, זאת התניה.

איך זה משפיע?

אוכלים אורז וסקי ומילקי כל השבוע, מלפפון, לא יודע, בסדר? ויום אחד 30 מאיתנו הלכו לחב"ד בהפסקה ואוכלים ארוחה מדהימה. הם אומרים תודה שאתם כאן, תודה על זה, אוכלים אוכל מדהים. הם מתפללים בשבילנו, נותנים ממתקים.

"מישהו בא ומביא לך קפה ורק רוצה לדבר איתך. אתה מתחיל לחשוב שאלה אנשים מדהימים בגלל שהם מתייחסים אליך כך, אבל ברגע שאתה מתנהג בניגוד לדעות שלהם, הם שונאים אותך. זה קורה כל הזמן."

[ואנחנו] חושבים: זה מדהים, סוף סוף מקבלים משהו טוב. האנשים שקיבלו מתנה נשק הציגו את זה לכולם בחב"ד (מוקדם יותר בראיון סיפר העד על מקרים בהם מתנחלים מחברון העניקו כלי נשק קרים במתנה לחייילים שפעלו לשביעות רצונם). זה היה כי הם עשו משהו בהפס"ד (הפרת סדר) או כי הם מנעו משהו או שאפשרו למשהו לקרות. זה מחזק את ההתנהגות השלילית. אם מקבלים ארוחה טובה אחת בשבוע, רוצים להתחבב על חב"ד. האנשים מחב"ד מסתובבים בכל האזור, הם הולכים בכל מקום ורואים אותנו. הם באים לעמדה שלנו, הם אומרים שלום, מדברים איתנו, מביאים קפה בלילה, מביאים תה וסוכר. ממתקים. כשאתה לבד בשתיים בלילה, זה מדהים. מישהו בא ומביא לך קפה ורק רוצה לדבר איתך. אתה מתחיל לחשוב שאלה אנשים מדהימים בגלל שהם מתייחסים אליך כך, אבל ברגע שאתה מתנהג בניגוד לדעות שלהם, הם שונאים אותך. זה קורה כל הזמן.

מבחינתם אנחנו המשת"פים

יחידה: חטמ"ר יהודה · מקום: ציר השוהדא · תקופה: 2011

הייתה קריאה בקשר של מישהו שאמר שיהודים צובעים בכחול את המעקה באזור של בית הקברות. [כשהגענו למקום] אני קולט ילדים צובעים בכחול את המעקה של בית הקברות המוסלמי, בחלק מציר השוהדא שבו אסור לערבים ללכת. אנחנו אומרים להם להפסיק, לא עוברות שתי דקות, מגיעה ***** ***** (מתנחלת מוכרת מההתנחלות בחברון). ההשלכות של דבר כזה מבחינת הפלסטינים, במיוחד באזורים של הווקף, אזורים דתיים בחברון, היא פיצוץ. אם הם היו רואים שאנחנו צובעים בכחול, צבע של המדינה שיש לו משמעויות באסלאם... אמרנו להם (למתנחלים) להפסיק. ***** אומרת להם להמשיך, מצפצפת עלינו. מבחינתם אנחנו המשת"פים לצורך העניין. החיילים שם בין לבין. [גם] לי כקצין לא ברור איך אני אומר לחיילים [לגרום] לילדים להפסיק לצבוע מעקה.

מה זה ילדים דרך אנב?

יסודי, א', ב', ג', ד'. ***** פשוט משתמשת בהם ככלי. מתפתח דין ודברים בינינו ובינה. הם הציגו את זה כפעילות חינוכית לחג פורים, משהו לעשות עם הילדים בחופשת החג, זה מה שהיא אמרה. אנחנו כאילו מונעים מהילדים את הפעילות שלהם. "הם רק רוצים לעזור לסביבה ולצבוע ומה הבעיה". אבל הם בחרו לצבוע מעקה של בית קברות מוסלמי, זה היה הסיפור. מגיעים שוטרים. הגיע עוד בחור מהיישוב היהודי ושם זה מתחיל להידרדר לצעקות ואלימות, ממש עד כמעט רמה של דחיפות. הוא ממש צרח. הוא נכנס לקריזה והתחיל להגיד שאנחנו משת"פים ושאנחנו לא נגיד להם מה לעשות, שאנחנו חוצפנים. ***** צעקה כל הזמן שיש לה ילדים בגיל שלנו ואיך אנחנו לא מתביישים, ואנחנו מביישים את הצבא כשאנחנו שומרים על הפלסטינים במקום על יהודים. הוא ממש צרח ואמר תעופו מפה. היה נראה שעוד שנייה הוא עובר לאלימות. אם לא היו שוטרים שם שלקחו אותו הציידה, כנראה שזה גם היה נגמר בזה. הכרוניקה [היא] של חיילים שלא מסוגלים, לא יודעים איך לעצור את המתנחלים, והיו צריכים לקרוא למשטרה, שגם המשטרה - עד ש[הם] הבינו מה עושים, היה צריך להסביר להם את החוקיות ואת זה שאסור, ואת החוקיות של כל מה שקורה בחברון. רק אז הם הפסיקו [את הצביעה].

המשימה היחידה שיש שם היא להגן על היהודים

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 932 · מקום: בית הדסה · תקופה: 2014

היה לך מקרים של איזשהו חיכוך עם המתנחלים או שיח עם המתנחלים?

היה בחג פורים, כל הדתיים שיכורים, כל הילדים, כולם השתכרו, והיינו צריכים להיות בכוננות גבוהה כי אז הם עושים בעיות עם הפלסטינים.

קיבלתם תדריך שהם יהיו שיכורים ואתם צריכים...

כן. זה גם יום שבו הפלסטינים רוצים לתקוף כי זה חג, כולם שמחים ושיכורים. זה זמן מושלם לעשות התקפה, אבל זה גם זמן מושלם שמישהו שיכור יעשה משהו טיפשי. מה שהפריע לי באמת היה בלילה. מאחורי בית הדסה הייתה עמדה שצפתה על הכביש. כולם התאספו, כל האנשים מקרית ארבע והיישובים האלה, הם באו לכאן והתחילו לזרוק בקבוקי זכוכית. הם זרקו במשך שעות בקבוקי זכוכית על הבית [הפלסטיני]. היו רק סורגים בחלונות, לא היו חלונות זכוכית. כל הזכוכית נכנסה פנימה, תינוקות בכו מתוך הבית וכל הילדים הסתכלו החוצה ובקבוקים עפו לפנים שלהם. [המתנחלים] זרקו אותם גם למטה, על כל הבתים ברחוב. עשו את זה במשך שעות וניסינו לעצור אותם, אבל כחייל, אתה לא שוטר. לא יכולנו לעשות שום דבר, לא יכולנו לעשות להם שום דבר. הם זרקו ואני כעסתי מאוד, החיילים האחרים כעסו מאוד, זה נעשה רע מאוד. אמרנו [לקצין]: תעשה משהו, תעשה משהו. הוא אמר: אנחנו לא יכולים לעשות שום דבר, אני מצטער. זה נמשך והם ניסו לעבור את הגדר ולרדת לצד הפלסטיני.

המתנחלים?

כן. בקושי הצלחנו למנוע מהם לעשות את זה. הם המשיכו לזרוק בקבוקים, הם הגיעו עד הבתים של האנשים, לשבור את הדברים שלהם, להשחית את

הרכוש שלהם. בסוף המשטרה הגיעה. השוטרים הם חברים שלהם. אלה חברים של המשפחות, כולם מכירים אחד את השני. הם לא עשו שום דבר, רק הסתכלו. הם אמרו: בסדר... אולי תירגעו? אולי תפסיקו לעשות את זה? אולי... כאילו הם לא באמת באו עם כוח. הם סתם באו כאילו כל אחד חבר של השני, לא אכפת להם. בסופו של דבר המ"מ אמר: תחזרו [מוצב] "מתקנים". הוא אמר לנו לחזור כי הוא ראה כמה זה הפריע לנו. אבל היינו מוגבלים, לא יכולנו לעשות שום דבר. לפני שהתחלת את הסיפור אמרת שקיבלתם תדריך, אמרו שאולי המתנחלים יעשו את זה

ואת זה.

כן.

בתדריך לא אמרו לכם מה אתם אמורים לעשות כשאתם רואים שמישהו כזה קורה?

לא. שום דבר. הכלל הוא להגן על היהודים. התמקדו יותר בתגובה של הפלסטינים ולא במעשים

של היהודים. זה מה שהם אמרו כשעשינו את זה.

אבל אתם לא אמורים גם להגן על הפלסטינים?

לא, בכלל לא. זאת לא המשימה. המשימה היחידה שיש שם היא להגן על היהודים. הפלסטינים לא חשובים בכלל, הם הבהירו את זה.

מי זה הם?

המ"פ, כולם.

15

אין חוק, אין דין ואין דיין

יחידה: חטמ"ר יהודה · מקום: שכונת ג'בל ג'זאר · תקופה: 2012

היה תג מחיר בשכונת ג'בל ג'זאר ליד שכונת גל, אחת השכונות של קריית ארבע, שהיא גם נחשבת חצי מאחז חוקי - חצי לא מאחז חוקי, כי היא יושבת באדמות של קריית ארבע. *** ** (הפלסטיני שהתלונן) הזה מוכר לצבא. הוא קבלן עפר, עשה קצת עבודות בח'רבה (הקסבה) המזרחית ביישוב היהודי, ליד מערת המכפלה. והיה אירועי תג מחיר, הוא דיווח למשטרה, המשטרה לא דיווחה לנו. האירוע קרה בבוקר או בלילה, אנחנו הגענו לשם בצהריים. הבאנו גשש, והגשש הוביל לבית מסוים בשכונת גל. האירוע היה כריתת כמה עצי זית ועצי פרי. הוא (הפלסטיני שהתלונן) אמר לי "מתי תבינו, כשאני אלך וארצח את המתנחל? אז אתם תטפלו בתלונה שלי? איזה צדק יש פה? אני יודע מי הבן אדם שעשה לי [את זה]. הבן אדם איים עליי, אני הלכתי למשטרה והגשתי נגדו תלונות, שום דבר לא נעשה". ואין לך מה לעשות. אתה עומד חסר אוניס במקרה הזה לגמרי. אין חוק, אין דין ואין דיין. שום דבר לא קרה ממה שאני מכיר. אם הוא הגיש תביעה יש איזו ועדה לפיצויים. אם הוא הגיש? לא יודע.

16

מנקים את כל האזור והוא הופך לאזור סטרילי מאוד

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 50 · מקום: קבר עתניאל בן קנז · תקופה: 2016

קבר עתניאל זה קבר שנמצא בשטח H-1, מחוץ לתחום השיפוט של ישראל בחברון, בתחום השיפוט הפלסטיני. כמו כל קבר, זה מוקד עליה לרגל של יהודים במועדים מסוימים. אחת לכמה חודשים יש ממש מבצע של קבר עתניאל. מה שקורה זה פשוט כדי להגיע לקבר עתניאל צריך

לצאת מ-H-2 (אזור העיר חברון שבשליטה ביטחונית ישראלית) ל-H-1. וצריכים לקבל קהל של אלפי אנשים אני מניח, או מאות אנשים שרוצים לעלות לרגל לדבר הזה, אבל הם לא יכולים לעלות לרגל.

מתפללים שרוצים לבוא לקבר.

כן, ואי אפשר לעשות את זה סתם, אי אפשר לתת להם ללכת בשטח הזה שהוא נורא עוין ומוקד מאוד מאוד גדול של הפס"דים (הפרות סדר). אז מה עושים? פשוטו כמשמעו, מנקים את כל האזור והוא הופך לאזור סטרילי מאוד.

איך הדבר הזה נעשה? תתאר לי את התמונה.

הפרוצדורה היא שכל פלוגה [מהגדוד] משאילה סד"כ (סדר כוחות) ל[פלוגת] תל רומיידה ומגיעים לכל האזור [של] מחסום "שוטר" והלאה, סד"כ עצום של אנשים.

כמה עצום? 100, 50?

בין 100-200 אפילו.

חיילים ומג"בניקים?

כן, ומג"בניקים שכל אחד יש לו את התפקיד שלו, אז זה ממש מתחיל מתדריכים ועניינים. נכנסים דרך "שוטר" ומתפעלים כל התנגדות שיכולה להיות מכיוון כיכר שוטר, שזה מוקד מאוד גדול של הפס"דים בכללי.

ברגע שחציתם את המחסום לצד הפלסטיני, מיד מתחיל הפס"ד?

כן, מיד מתחיל. מי שבמג"ב יורה את הגז, את כל רימוני הגז והלמים (רימוני הלם) וזה. ומתחילים לטהר את כל הכביש.

זה לפני שהתחיל, לפני שהגיעו המבקרים?

לפני, כן, כמה שעות לפני. כמה שעות לפני כי זה עכשיו פרוצדורה מה צריך לעשות: צריך להגיד לכולם לסגור את כל העסקים שלהם ולהיכנס לרכבים שלהם ולנסוע ולהזיז כל רכב שם גם אם זה סתם חונה ליד בית של מישהו. אני לא יודע איך עושים את זה, אני [כן] יודע איך אומרים למישהו לסגור את החנות.

איך אומרים למישהו לסגור את החנות?

אומרים לו: כנס לאוטו, סע מפה וסגור את החנות עד שעה מסוימת.

איך זה - הגוש הזה של ה-100 חיילים, 200 חיילים, מין מתקדם בגוש?

יש כבר רכבים ממוגנים שחוסמים ואז נכנס כוח ומתפעל את כל הסיפור של סגירת החנויות והזזה של רכבים, ויוצרים פשוט "שרוולים", שרוול סביב כל הציור, בכל סמטה, כל מקום יש צמד עם קשר עין לצמד השני.

זה נקרא "שרוול"?

שרוול. שרוול זה כשעומד מישהו או צמד שבקשר עין תמיד עם בן אדם שלפניו ומאחוריו, ובעצם סוגרים שם את כל הכביש שהוא כביש מסחרי וכולי, ועומדים על כל הסמטאות שאף אחד לא יחדור פנימה. וזהו, ובעצם סוגרים את הכביש הזה, הרחוב הזה, לאחר צהריים שלמים כדי שאנשים יוכלו להיכנס לקבר, ויש מלא משלחות שנכנסות.

הם הולכים ברגל?

כן, הם הולכים ברגל מ"שוטר" לקבר. זה 700 מטר, 800 מטר, של הליכה.

ברגע שמגיעים המבקרים, מי שבא, מה קורה?

פשוט קורה משהו?

לא, אין, אין חיכוך. אין חיכוך כי הכול סטרילי.

להערכתך, כמה חנויות יש ב-700-800 מטר

האלה?

לא יודע. זה לא הכול חנויות, זה גם דירות. זה

פשוט עורק גדול, זה פעם היה הכביש הראשי

שהיה מגיע לבאר שבע, אם אני לא טועה. היו שם

המון רכבים כשהיינו שם.

**"אי אפשר לתת למתנחלים ללכת
בשטח הזה שהוא נורא עוין ומוקד
מאוד מאוד גדול של הפס"דים. אז מה
עושים? פשוטו כמשמעו, מנקים את
כל האזור והוא הופך לאזור סטרילי
מאוד".**

17

סיור של תושבים יהודים בתוך הקסבה

דרגה: סרן · מקום: הקסבה המערבית

כל יום שבת יש סיור של תושבים יהודים בתוך הקסבה במעטפת של צה"ל. מדריך מאוד משעמם לוקח יהודים. החליטו לאפשר את זה, וכל מי שרוצה - פתוח לחלוטין. פותחים את השערים בקבוצה מאורגנת ומתוחמת ומאובטחת, הולכים בתוך הקסבה עצמה. הוא (המדריך) עוצר בכמה נקודות ומצביע: "פה היה בית יהודי, פה היה בית יהודי", פה מספר איזה סיפור, פה היה פיגוע, ויוצאים. באחת הפעמים קבוצה של צעירים מאיזושהי ישיבה, במרכז הקסבה, מתחילים לשיר "דוד מלך ישראל חי וקיים" ולרקוד בסיבוב. מיד עצרו אותם והעיפו אותם החוצה והיה לזה גיבוי. הבנו שאם עכשיו חבר'ה יהודים בתוך השכונה הערבית, בתוך הקסבה, עכשיו עושים [את זה] - זה להכעיס, זה לבוא ולעשות לך זין בפנים. לא רצינו את זה והעיפו אותם החוצה.

והסיור עצמו הוא לא להכעיס?

יכול להיות שיש בו גם, אבל זה לא היה ברמתי אם יש סיור או אין סיור. המשימה שלי הייתה

לאבטח את הסיור שיוצא.

כמה אנשים משתתפים בסיור כזה בערך?

בסביבות 50 איש.

מה ההיערכות מבחינתך?

קודם כל תמיד יש כוח מאבטח שהולך לפניי ובודק שאין משהו חשוד. יש סיור אחד לפני, יש

סיור אחד שמתפצל לתחילה וסוף הכוח. כשעוצרים אז [זה] תמיד באיזושהו סוג של מעטפת,

ומשתדלים כמה שיותר להימנע מחסימת צירים, שזה כמה שפחות יכריע. בסוף ילד מטומטם עובר ליד דוכן של בחור ולהכעיס הופך לו איזה משהו. צועקים עליו, מגרשים אותו החוצה. אחרי זה הוא בא להתנצל, אבל זה קורה. קרו מקרים כאלה.

זה משנה? כלומר, בשבת הבאה לא יהיו סיורים אחרי כאלה מקרים?

זה משנה לאוכלוסייה המקומית שנמצאת שם בקסבה, גם הפלסטינים וגם היישוב היהודי. החיים שלהם מאוד מושפעים ממג"ד ומ"פ שמחליטים איך הם נוהגים ואיך הסיורים שלהם נוהגים. החיים שלהם מאוד מושפעים מזה, באווירה ובימים.

18

למתנחלים יש אינטרס מאוד מאוד גדול של להפוך את מה שנקרא "ציר ציון"

לציר יהודי

יחידה: מנהל אזרחי · תקופה: 2011

למתנחלים יש אינטרס מאוד מאוד גדול של להפוך את מה שנקרא "ציר ציון" (ציר המחבר בין קריית ארבע לחברון) לציר יהודי. "בית המכפלה", "הבית האדום" (בתים עליהם השתלטו מתנחלים), "חזון דוד", שזה מאחז לא חוקי ממש מול שער הכניסה [לקריית ארבע] - זה הכול חלק מהתהליך של להפוך את זה [לציר יהודי]. בסופו של דבר הפלסטינים לא רוצים לגור שם כי לא טוב להם, והם (המתנחלים) רוכבים על הגל הזה. כל האזור של H-2 (החלק בחברון הנתון לשליטה ביטחונית ישראלית), במיוחד האזור הזה, זה אזור שאם יש לך [כפלסטיני] כסף, אתה לא גר שם. למה לך לגור שם? הצבא כל שני וחמישי משתלט לך על הבית, יש חסימות. אבל במיוחד על ציר ציון: אם אתה גר על ציר ציון או בקסבה או במשהו כזה ויש לך כסף, אתה יוצא משם. למה לך? למה שהצבא ישב לך כל היום... שלא תוכל לנהוג לבית שלך, שיש חלק מהשכונה שלך שאתה לא יכול ללכת ברגל? שום סיבה שתעשה את זה.

אתה אומר שהמתנחלים רוצים להפוך את זה ליהודי. על סמך מה?

על סמך הפעולות שלהם. ואתה מבין אסטרטגית למה הם רוצים לעשות את זה. הרעיון הוא שיהיה חיבור, שאנשים לא יוכלו להפריד בין קריית ארבע לחברון. ומה שנשאר היום כדי לחבר בין היישוב היהודי בחברון לקריית ארבע זה ה-500 מטר האלה בין ציר ציון לבין החסם של מערת המכפלה.

היו על זה דיונים במת"ק (מפקדת תיאום וקישור, הממשל הצבאי הישראלי)?

היה ידוע שזה מה שהמתנחלים מחפשים והיה דגש מאוד גדול למנוע את זה כי זה עניין פוליטי, זה יהפוך לעניין פוליטי. לפנות בית מאוד קל ב-24 שעות הראשונות, ואחרי זה הרבה יותר קשה מבחינה חוקית. אז חיילים קיבלו הוראה לשים לב לדברים כאלה.

לכו ותגידו להם להוריד את המוסיקה

מקום: בית המריבה · תקופה: 2016

בבית שצמוד ל"בית האדום" (מכונה בתקשורת "בית המריבה", על ידי המתנחלים "בית השלום", ועל ידי הפלסטינים "בית ראג'בי") הייתה חתונה שמחה בלילה, בין 22:00-23:00. לא אמצע הלילה, ממש לא. ואנחנו מקבלים פקודה: לכו ותגידו להם להוריד את המוסיקה. מאוחר,

שיורידו את המוסיקה. זה 22:00-23:00, לא כל כך מאוחר, [אבל] ברור שזה מפריע לילדים [של המתנחלים] בבית האדום לישון כי זה ילדים עד גיל 7 שצריכים לישון בשעות כאלה, אבל... אנחנו היינו צריכים ללכת לחתונה ולהגיד להם להוריד את המוסיקה. זה ממש צרם לי האירוע הזה כי פשוט [אנחנו] עומדים שם על ציוד, עם קסדה, מלא פלסטינים, אומרים להם שמאוחר וצריכים לכבות את המוסיקה. וכאילו אתה חושב לעצמך שדבר אחרון שכאילו פלסטיני רוצה בחתונה שלו זה מישוהו שיבוא ויבאס לו את השמחה. והם לא רוצים בעיות, אז הם יודעים שהם לא יתחילו לריב והם לא יתחילו לפתוח את הפה ולהתעצבן כי הם רוצים שהכול ייצא בשלום. עכשיו, זה היה אירוע מבאס כי מבאס לעשות את זה, אבל מה שיותר חשוב זה השתלשלות הפקודה. הדרך היחידה

שאנשים ידעו שהייתה שם חתונה זה אם מישוהו מהבית [האדום] אומר את זה כי זה מפריע לו, וזה מפריע רק לאנשים מסוימים שזה האנשים שגרים ב"בית השלום".

בכל מקרה, זה לא אתם דיווחתם על החתונה.

אנחנו קיבלנו את הפקודה פשוט מהפלוגה. זה יכול להגיע רק ממקום אחד הפקודה הזאת, השתלשלות הפקודה הזאת של לסגור את הבאסטה שם: או מי שגר מעבר לוואדי [בקריית ארבע] או מי שגר בבית האדום. וכן ידוע על מקרים שיש קו ישיר בין המתנחלים לבין הפיקוד, בין המ"פים. אם זו הייתה חתונה יהודית, אז בוא נגיד שהפלסטינים לא יכלו אפילו להגיד, אם היה עכשיו אירוע ענק בקריית ארבע, היה חתונה או כל דבר, אירוע סתם.

"אנחנו היינו צריכים ללכת לחתונה ולהגיד להם להוריד את המוסיקה. זה ממש צרם לי האירוע הזה כי פשוט, אנחנו עומדים שם על ציוד, עם קסדה, מלא פלסטינים, אומרים להם שמאוחר וצריכים לכבות את המוסיקה. וכאילו אתה חושב לעצמך שדבר אחרון שכאילו פלסטיני רוצה בחתונה שלו זה מישוהו שיבוא ויבאס לו את השמחה".

למה אתה נותן לו לעבור? תהרוג אותו

דרגה: סמל · מקום: בית המריבה · תקופה: 2017

בסוף, המשימה שלך כחייל או כמג"בניק זה להיות בחיכוך מתמיד עם האוכלוסיה הפלסטינית. מעניין לשמוע ממי שהיה שם איך הדינמיקה של זה, איך הדברים קורים ואיך הטבע האנושי מתנהל בסיטואציה כזאת.

הדוגמה לזה [היא] כשהיינו ב"בית האדום" (מכונה בתקשורת "בית המריבה", על ידי המתנחלים "בית השלום", ועל ידי הפלסטינים "בית ראג'בי") ויש שם יהודים באמצע שכונה פלסטינית. מול הרחוב יש מכולת של אבו חמזי שכולם קונים שם: יהודים, ערבים. הם אויבים מרים ומצד שני הם גם חברים ברחוב. אז היינו מאוד חשדנים שם כלפי פלסטינים, ומצד שני לא היה מנוס מלהתיידד עם הילדים [הפלסטינים] שמשחקים שם ברחוב. היה משעמם אז היינו משחקים איתם כדורגל בזמן השמירה. שנאנו ממש את הילדים של משפחות [המתנחלים] מהבית האדום שצעקו לנו "איך אתם לא הורגים את הפלסטינים שעוברים שם?". הם ראו אותנו מעבירים פלסטינים: "למה אתה נותן לו לעבור? תהרוג אותו". שנאנו אותם.

ילדים בני כמה?

6, 7, 8. שנאנו את הילדים של היהודים, שיחקנו כדורגל עם הילדים של הפלסטינים, ובדקנו את הפלסטינים ממש בחשש. אמרנו [להם] לזרוק את התעודה על הרצפה כי חששנו שיפתיעו אותנו עם סכין, ומצד שני, הרבה מהם ידענו את השמות שלהם ואמרנו בוקר טוב לאבו חמזי כל בוקר.

מה שסיפרת עם הילדים שאמרו לכם כל מיני דברים, זה היה משהו נפוץ?

כן. הילדים בבית האדום, יש חסם ממש מעל הבית שלהם, בכניסה לרחוב. רק לפלסטינים שגרים ברחוב מותר להיכנס. הם היו הולכים לשם כל הזמן וצועקים לנו: "תרביץ לו", זה. זה פשוט החיים שלהם, מה שהם שומעים בבית אולי. תמיד היינו צועקים להם: עוף הביתה.

ומה עם הורים שלהם?

אני לא פגשתי את ההורים שלהם. היו שם רק שתי משפחות, משהו כזה.

הם רצו למצוא איזה פלסטיני ולהרוג אותו

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 932 · מקום: התנחלות תל רומיידה, ציר "תרפ"ט" · תקופה: 2014

יש לך אינטראקציה עם מתנחלים? אני מניח שב"שובו אחים", בזמן שחטפו את הנערים, זו בטח היתה תקופה לחוצה.

אני זוכר שמצאו את הגופות [של החטופים]. זה היה כמעט חצות, וכל הישראלים יצאו מהבית שלהם. פשוט הם רצו למצוא איזה פלסטיני ולהרוג אותו. אז היינו צריכים להגן על משפחות של פלסטינים, זה היה הפעם הראשונה והאחרונה שבאמת ניסינו להגן על הפלסטינים. [המתנחלים] פשוט רצו דם. הם לא רצו שום דבר אחר, לא היה אכפת להם. תאווה לדם. הצבנו עמדות וחיכינו שהמשפחות [הפלסטיניות] יעלו [במעלה הרחוב]. הישראלים הגיעו לפגוש אותם. נאלצנו להקיף את הפלסטינים כדי להעלות אותם. קראו לנו בוגדים, שאנחנו נאצים, שאנחנו שונאים יהודים ואנחנו שונאים את ישראל כי אנחנו מגנים על פלסטינים חפים מפשע. זה נמשך שלוש שעות עד שהישראלים חזרו לבתים שלהם. הגנו על המשפחות הפלסטיניות שעלו בכביש לבתים שלהם. לא היה להם קשר לילדים האלה (הנערים החטופים). ילדים בני שש, ילדים בני שמונה, משפחה עם ארבעה ילדים, אמא ואבא, אף אחד מהילדים לא היה מעל גיל 10, והם כחדו מאוד. הקפנו אותם להגנה וליווינו אותם בכביש, כי כל הישראלים היו בחוץ וניסו להגיע אליהם.

אני יכול לשאול אותך איך אתה מרגיש ברגע הזה?

הרגשתי חרא. הייתי שם כדי להגן על הישראלים והתייחסו אליי כמובן מאליו וקראו לי בוגד כי לא רציתי שפלסטיני בן שמונה, שאין לו קשר למצב, ייפגע בגלל משהו שאין לו שליטה בו. זאת האווירה - אווירה מלאה שנאה וכעס. לא יודע, זה מדכא.

הם פשוט אנשים כמונו

דרגה: סמ"ר · יחידה: הנדסה, גדוד 614 · מקום: התנחלות תל רומיידה, ציר "תרפ"ט"

היה לך עניין עם המתנחלים בחברון?

כל ציר "תרפ"ט", כן. כל הזמן בציר הזה יש את המתנחלים עם האוכלוסייה הערבית, והרבה פעמים מתפתחות מכות. הערבים עולים או יורדים [בציר] נגיד, ואז מתנחלים יותר צעירים רואים אותם ומקניטים אותם, לפעמים זורקים עליהם אבן, ומתפתחות מכות. כל פעם משהו אחר. אבל מה שראיתי, תשעים אחוז בא מהצד של מתיישבי חברון.

אתה כחייל, איך אתה מתפעל את הסיטואציה?

בא, מפריד, וכמובן שיש לך יותר אמפתיה למתנחלים אז אתה מפריד יותר חזק את הצד השני, מעיף אותם. היה פעמים שאתה רואה מתנחלים שבכוונה עושים כדי להתסיס וכדי שיבוא חייל לעשות משהו להם (לפלסטינים): "הוא התחיל". אז אתה מעיף אותם ואומר להם "לכו מפה".

את המתנחלים?

כן.

ואת הפלסטינים, אתה עושה איתם משהו או שאתה שולח אותם לדרכם?

שולח אותם.

הגדירו לכם מה הסמכויות שלכם מול מתנחלים?

לא.

מותר לכם לעצור אותם?

מה פתאום. אסור.

למה?

כי הם כאילו האנשים שגרים שם.

גם הפלסטינים.

כן אבל [המתנחלים] הם פשוט אנשים כמונו. הם... אתה יודע... גם אמרו לנו בתדרוך שיש שם, בציר הזה כאילו, יש מכות וזה אז פשוט להרחיק את המתיישבים. זה היה יותר לשמור עליהם, על המתנחלים.

23

קטטה של ילדים יהודים-ערבים

דרגה: סגן · יחידה: נח"ל 932 · מקום: התנחלות תל רומיידה, ציר "תרפ"ט"

כל שבת יש כוננות כזאת שיודעים שהמתנחלים יוצאים לציר המרכזי, איפה שהצומת ששתי השכונות (היהודית והפלסטינית) נפגשות, ומחפשים מכות. תמיד יש שם בלגנים, בצומת הזה. הייתי במוצב, שמענו שיש מכות אז ישר רצנו לשם. מלא אנרכיסטים עם מצלמות, מלא פעילי זכויות אדם עם מצלמות, כמה ילדים מתנחלים שהתחילו לריב עם כמה חבר'ה פלסטינים. ממש ילדים קטנים. תחשוב על זה שריב שהיה קורה בבית ספר, מכות בין ילדים שהיו מקסימום שולחים למנהלת, אז מקפיצים מפקד גזרה לבוא ולהפריד. ככה זה חברון.

הילדים בני כמה בערך?

ילד בן 12, משהו כזה, 13. ובגלל שהמטרה אמורה לטפל באוכלוסייה היהודית אבל עד שהם מגיעים זה לוקח המון זמן, אז פשוט באנו, לקחנו את הילד [הפלסטיני]. בקיצור, דחפנו אותו משם, ואז אחרי זה פשוט הרמנו אותו על הכתף - הוא לא הסכים לבוא - לכיוון המוצב בעלייה.

עצרתם אותו?

כן, לקחנו אותו משם. לא הספקתי לאזוק אותו אפילו. פשוט הרמנו אותו והתחלנו ללכת. ואז איזה פעילת זכויות אדם מסתכלת ועושה כאילו "תראה מה אתם עושים לילד". משהו שעדיין נשאר איתי.

אז מה עושים עם ילד כזה באמת?

לוקחים אותו למוצב, הוא נשאר במוצב עד שמוסרים אותו למשטרה או משהו כזה, וזהו, ואני לא יודע מה עושים, הוא ממשיך את התהליך הזה.

במשטרה?

כן.

ואיפה הוא נמצא בזמן שהוא במוצב?

היו מכניסים אותו לחמ"ל, לחדר צדדי. במקרה הזה הספציפי יכול להיות שלא הכנסנו אותו אפילו למוצב, פשוט אמרו לשחרר אותו כי זה כבר הצטלם רע.

אז שחררתם אותו?

כן, נראה לי.

למה עצרתם אותו מלכתחילה?

כי הוא היה בתוך קטטה של ילדים יהודים-ערבים.

ולילדים היהודים אתם לא יכולים לעשות כלום?

לא.

24

הם מאוד מרגישים בעלי הבית

דרגה: סמ"ר · יחידה: גדס"ר נח"ל · מקום: התנחלות תל רומיידה, עמדת "ג'לבר" · תקופה: 2013

יצא לך להיתקל באלימות מתנחלים כלפיכם או כלפי פלסטינים?

גם כלפינו וגם כלפי הפלסטינים זה קרה לא מעט. יש להם איזשהו נוהג כזה, בעיקר לצעירים, שהם פשוט עומדים במקום שגם הפלסטינים עוברים, פשוט יושבים שם ומחכים, וברגע שרואים איזשהם פלסטינים עוברים, פשוט הנערים קמים ומתחילים להתגרות וזה מוביל מהר מאוד למכות.

אתה זוכר שראית מקרים כאלה בעיניים?

כן, בתל רומיידה, בעמדת "ג'לבר". שם אני זוכר זה היה ברמה של ילדים מתנחלים בגילאי 6-8. עומדים שם חבורה ליד העמדה, וברגע שעוברים ילדים פלסטינים פשוט מתחילים להתגרות

בהם ומתחילים איתם מכות. אני זוכר גם הרבה פעמים נאמר שאסור לגעת במתנחלים. זה תלוי גם במ"פ, יש מ"פים שבאים אליך והם אומרים לך: אתה מזהה עכשיו לדוגמה מכות – תפריד. אל תדאג, אני מגבה אותך.

ומה במקרים האחרים?

במקרים אחרים זה שלא מגבים אותך.

מה אתה כן אמור לעשות?

זה תלוי בהוראה שנותנים לך, אני זוכר שאמרו לי לא לגעת בהם. אני כן הפרדתי אבל תמיד הילדים עומדים ליד העמדה שלך, הם חופרים לך. אם אתה אומר להם לכו מפה או דברים כאלה, הם מאוד חוצפנים והם אומרים לך: אתה לא יכול לגעת בן, אתה לא יכול להגיד לי איפה להיות. הם מאוד מרגישים בעלי הבית במקום.

25

הפס"ד של יהודים

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 932 · מקום: בית הדסה · תקופה: 2014

אני הייתי ליד בית הדסה, ואז הגיעה איזה קבוצה של תיירים מצרפת, לפחות 50 איש, משהו כזה. יש כמה בניינים ליד הגדר, ליד בית הדסה, של פלסטינים, והיה איזה דגל פלסטיני שם.

מהצד השני של בית הדסה?

כן. בשטח שלהם (של הפלסטינים). הם (התיירים) ראו את זה והשתגעו. הם התחילו לצעוק "עם ישראל חי, עם ישראל חי, מוות לערבים, מוות לערבים". הם מצאו סולם לשים כדי שהם

יוכלו לעלות למעלה. אנשים מחברון הגיעו, שזה יותר ממאה אנשים, משהו כזה, ובאמת [התחיל] הפס"ד (הפרת סדר) של יהודים. עכשיו, רוב האנשים לא היו ישראלים [אלא] תיירים. ואז תושבים (מתנחלים) הגיעו, יצאו מהבית שלהם. *** (מתנחלת מוכרת מחברון) וכל האנשים האלה. היו קריאות "מוות לערבים, מוות לערבים". הם התחילו לעלות בסולם. שניים מהאידיוטים נתקעו בגדר התיל כדי להגיע לדגל. אנחנו היינו צריכים להוריד אותם. הייתי עצבני מאוד, כי לא קרה שום דבר, והם (המתנחלים) - נראה שהם עמדו להרוג מישהו ואף אחד לא עשה שום דבר. אף אחד לא עשה שום דבר כדי למנוע את זה. הפטרול... המ"מ וכולם ניסו להרגיע אותם, אבל זה לא הצליח. עכשיו היינו צריכים לדאוג להגן על היהודים שנתפסו בגדר התיל כדי שלא יקרה להם שום דבר, כי עכשיו המשפחה [הפלסטינית] בדירה הזאת הייתה על הגג וצילמה הכול. הם ראו הכול ואמרו: תראו, היהודים מנסים להוריד את הדגל שלנו, הם מנסים להיכנס לשטח שלנו. והם צודקים, זה בדיוק מה שקרה. הם לא משקרים, הם לא מגזימים, באמת זה מה שקורה. וכאילו סוף סוף הצלחנו להוריד אותו, את הבן אדם [שנתפס בגדר], ואז אמרו לנו ללכת לצד הפלסטיני, לעלות לגג ולהוריד את הדגל. כאילו פקודה.

ממי?

“היינו צריכים לדאוג להגן על היהודים
שנתפסו בגדר התיל כדי שלא יקרה
להם שום דבר, כי עכשיו המשפחה
הפלסטינית בדירה הזאת הייתה על
הגג וצילמה הכול. הם ראו הכול ואמרו:
תראו, היהודים מנסים להוריד את הדגל
שלנו, הם מנסים להיכנס לשטח שלנו.
והם צודקים, זה בדיוק מה שקרה.”

המ"פ. או שזה בא מהמג"ד, אני לא יודע ממי, אבל
זה בא ממישהו מעל המ"מ. אז אנחנו נכנסנו דרך
השער, הגענו לבית, עלינו לגג וניסינו להוריד את
הדגל. הבן אדם הזה (תושב הבית הפלסטיני) -
הוא ממשיך לצלם. ובסוף לא עשינו את זה, אבל
עלינו על הגג סתם. באמת לא נגענו בדגל. כמעט
עשינו את זה, כמעט הורדנו אותו, ולא עשינו...
ירדנו חזרה. המ"מ לא רצה לעשות את זה אבל
אמרו לו לעשות את זה.

מה הוא לא רצה לעשות?

להוריד את הדגל.

אבל למה הוא לא עשה את זה בסוף? לא הוריד

את הדגל?

נראה לי שהוא קיבל איזה פקודה לא לעשות את זה בסוף. רק שתהיה נוכחות חזקה על הגג.
[להראות] שאנחנו עושים משהו. אבל לא עשינו שום דבר בסופו של דבר.

אבל המטרה הייתה להראות למתנחלים שהצבא עושה משהו בקשר לזה?

כן, אבל לא עשינו שום דבר בסופו של דבר. עשינו את זה גם כדי לוודא שעוד יהודים לא יעלו
למעלה. הם הזיזו את הסולם, ירדו למטה וחזרו לאזור.

גם המשטרה הייתה שם?

לא, המשטרה, אם הם הגיעו, זה היה מאוחר יותר, אבל הם נשארו בכביש, הם לא עלו למעלה,
רק אנחנו. כי זה בכלל שטח פלסטיני וזה תחום השיפוט שלנו, לא של המשטרה.

26

המ"פ חתן דיל

דרגה: סגן · יחידה: נח"ל 932 · מקום: בית הדסה · תקופה: 2014

פעם אחת ראיתי בעיה נפתרת לא באלימות. היה את הדגלים הפלסטינאים שתלו ממש ליד בית
הדסה. גם 'בצלם' צילמו.

הפלסטינים תלו על הבית שלהם דגל של אש"ף?

[בית] שהיה מאוד צמוד [לבית הדסה]. יש גדרות תיל כזה בין שני הבתים, על הגג שלהם. וזה
שיגע את המתנחלים. המתנחלים לא יכולים לראות את זה, ממש לא יכולים, והם דרשו שהצבא
יוריד את זה. יש רשת מעל הקסבה הפלסטינאית שתגן עליהם מזריקות [חפצים ואבנים]

של מתנחלים. המתנחלים התחילו לזרוק דברים לתוך הקסבה איפה שיש רשת, ואתה רואה את הבקבוקים שעל הרשת, אתה רואה את הקרשים, אתה רואה את האבנים שעל הרשת. אז שלחו מ"מ עם הפטרול שלו להוריד את הדגל.

מי שלח אותו?

המ"פ. זה המשימה שלו, של הפטרול הרגלי: לך

תוריד את הדגל שיפסיק להיות שם בלגן. "זה

עושה בלגן ואנחנו לא אוהבים בלגן, אז שייפסק".

אז הפטרול הרגלי הלך לשם ולא הוריד את הדגל בסוף כי חב'ה [פלסטינים] מצלמים פה והוא לא ידע מה לעשות, והוא לא הולך להתחיל ללכת מכות עכשיו עם צלמים כי הדרישה היא בלי אלימות מול המצלמות. [במקביל] היה לנו כביכול צו מעצר על מישהו שפשוט לא נמצא בבית כל הזמן. הוא ברח, הוא יודע שהולכים לעצור אותו. ילד בן 12, לא איזה... בקיצור, כל פעם הגענו למשפחה, וכל פעם אומרים לנו: הוא לא פה, הוא ברמאללה, הוא בשכם, הוא בזה, הוא שם. ואז באנו, המ"פ שלי זימן את האבא [של הילד המבוקש], ואחד מהפעילים שם שצילם את האירוע עם הדגל הוא בחור פלסטינאי שמארגן את הקהילה שם, והמ"פ חתך דיל. הוא אמר: תקשיבו, אנחנו לא נבוא לעצור את הילד הזה אם אתם תורידו את הדגל.

הם קשורים איכשהו האירועים?

לא. יוזמה של המ"פ. הוא חתך את הדיל הזה ממש כמו איש עסקים. והם (הפלסטינים) אמרו לו סבבה, ואז זהו - לא עוצרים את הילד, הפסקנו ללכת לבית שלו, הפסקנו לחפש, והם הורידו את הדגל.

27

השריטה הכי עמוקה בחברון

דדגה: סגן · יחידה: נח"ל 932 · תקופה: 2014

כשעושים חיפוש בבית של פלסטינאי - זה לא שצריך עכשיו צו מבית משפט. צריך רצון לעשות את זה, ואז עושים את זה. זה לא כמו אצל אזרח ישראלי, שכששוטור שרוצה להיכנס לבית שלך הוא צריך או חשד סביר לזה שאתה מבצע פשע, או שמישהו בסכנה, או צו מבית משפט שאומר יש לי צו לחפש ולהשיג ראיות. בחברון, אם אתה פלסטינאי אז אני אכנס לבית שלך מתי שבא לי ואחפש מה שבא לי ואני אהפוך לך את הבית אם אני ארצה. אותו דבר נגיד אם רוצים - סתם, פטרול רגלי - ורוצים לנוח על גג של מישהו ולעשות תצפית. או נגיד כל פעם שעוצרים רכבים באבו סנינה, שזה השכונה שם שצמודה לשכונה של היהודים, אז תמיד שמים חייל-שניים על הגג,

שיתצפתו מי בא מרחוק, מי זורק אבנים, מאיפה וכל מיני דברים כאלה. פשוט פותחים להם (לפלסטינים) את הבית, אומרים להם זוזו מהדרך, עולים לגג שלכם לתצפת. אתה כבר יודע שהם יצעקו ויתנגדו, אתה יודע שזה לא משנה כי אתה הולך לעלות לגג.

מה עושים כשהם מתחילים לצעוק ולהתנגד?

אתה צועק יותר חזק והם מבינים את העניין. זאת אומרת הם לא טמבלים, רובם. הם יודעים שאתה תעצור אותם או שאתה תרביץ להם, ואתה תעלה בסוף לגג. הם לא יעצרו אותך מלעלות לגג.

הם מבינים אצל מי הכוח.

"תשמע, זה השריטה הכי עמוקה בחברון. כשאתה נוסע משם הכול שם ממשיך. זה לא שזה כמה חודשים וזה נגמר, זה באמת החיים של האנשים. בעודנו מדברים עכשיו - אם מישהו אי פעם ישמע את זה בעתיד - זה עדיין קורה."

כן. תשמע, זה השריטה הכי עמוקה בחברון. כשאתה נוסע משם הכול שם ממשיך. זה לא שזה כמה חודשים וזה נגמר, זה באמת החיים של האנשים. בעודנו מדברים עכשיו - אם מישהו אי פעם ישמע את זה בעתיד - זה עדיין קורה. אני מקווה שזה לא יקרה בעתיד. הדברים האלה שאני מספר - הם קורים עכשיו. יש עכשיו חייל על הגג שהוא רב עם הבעל בית והוא בסוף עלה. הרבה פעמים זאת נגיד אישה שנשארה בבית, עקרת בית, והיא מפחדת פחד מוות מזה שחיילים נכנסים בלי שיהיה איתה מישהו ועולים בכל זאת בתוך הבית. וואי, האמת שבחיים לא חשבתי על כמה זה בטח מפחיד בשביל העקרות בית האלה. אז בקיצור פשוט עולים לבית, ואין להם שום... אין אפילו שיח של זכויות כאילו. הרי בשביל שיהיה זכויות צריך מערכת שאוכפת חוק וסדר, ושם לא סופרים אותם. הדברים שאנחנו לוקחים כהכי מובן מאליהם. כאילו כל בן אדם ידרוש איזשהו כבוד בסיסי משוטח. הפריבילגיה הזאת של להיות חף מפשע עד שמוכחים שאתה אשם - הוא אפילו לא נכנס ללקסיקון שם. הוא כל כך רחוק. זה שנות אור מהשיח שם של... באמת כמו שאמרתי, מי שמפקד על המשימה הזאת באותו רגע הוא השריף של הכפר, הוא יעשה מה שבא לו.

28

דרך שקל להסביר אותה לחייל

דרגה: סרן · מקום: הקסבה המערבית

במיפויים נכנסים לבית בלי שום מידע מודיעיני. אין שם שום דרוש [לחקירה], שום דבר פח"עי (פעילות חבלנית עוינת) או מסוכן. אתה נכנס לבית רק בשביל לבדוק ואתה עושה מיפוי של הבית - כמה חדרים יש - ועובר לבית הבא. זה בטח סיטואציה שמפריעה למשפחה, היא לא נעימה ואף אחד לא רוצה שיעשו עליו את זה, אבל אתה עושה את זה. שולחים אותך לעשות

מיפיוּים. אני גם יוצא מתוך נקודת הנחה שכל הבתים כבר מופו כמה וכמה פעמים.

למה אתה אומר?

כי המרחב הוא קטן, אני לא הפלוגה הראשונה, אני לא הפלוגה האחרונה. אמנם לגדוד עצמו אין את הידע כרגע איך הבית הזה נראה מבפנים, אבל איפשהו בצה"ל או בשב"כ יש את הידע אם באמת צריך. כשאנחנו דיברנו עם החיילים אמרנו להם שחשוב שנכיר, אנחנו צריכים לדעת. אני, ברמה האישית שלי כמ"פ, היה לי חשוב להיכנס לכל הבתים שנושקים ממש ליישוב היהודי.

בקסבה?

בקסבה, בשביל לראות איפה יש מעבר ואיפה אין מעבר, בשביל למנוע חדירה של מפגע אפשרי, שזה לא בהכרח שאותה משפחה שיש בה מפגע, אבל בן אדם אחר יכול להיכנס לבית שלהם וזרעם לעשות את זה. יש לזה חשיבות מבצעית מהמקום של החייל, החייל מכיר יותר טוב את השטח כשהוא בחיכוך עם האוכלוסייה.

למה?

כשהוא עושה את הפטרולים כל הלילה ומסתובב שם אז הוא מכיר טוב את השטח, וזה היה מאוד חשוב כי משהו, בתרחיש המפגע הבודד, דקר בן אדם ורץ חזרה פנימה, נעלם והוא עכשיו בקסבה. ראו אותו רץ לכיוון כלשהו ואני עכשיו אומר לפטרול 30 (פטרול רגלי באזור הקסבה המערבית בחברון) "טוס במהירות האפשרית לצומת 10 ותחסום". הוא חייב לדעת איך מגיעים הכי מהר לצומת 10, אז את הדרכים הוא חייב להכיר, לכן חשוב מאוד שהוא יסתובב שם כל הזמן, כולל על גגות. מנגד, מול האוכלוסייה [הפלסטינית] אני הרגשתי שהיה רצון מאוד חזק של הצבא, וגם אינטרס מגובה על ידי היישוב היהודי, שידעו ויראו שהצבא שם כדרך קבע. הצבא שם, הצבא מרגיש בנוח שם, הצבא בתוך השטח, הצבא הולך שם. ברגע שאתה נעלם ממקום מסוים יהיה לך יותר קשה להיכנס חזרה. ברגע שאתה כל הזמן אוזח במקום ונמצא בשטח, אם אני כל הזמן בודק תעודות זהות, אז מי שאסור לו להסתובב שם יחשוב פעמיים לפני שהוא מסתובב שם. קצת כמו להציב עמוד עם אור כחול ואדום על כביש מהיר. "אני שם".

בעצם זה מין מנגנון שליטה.

כן, כשהמנגנון הזה עובד טוב – הרבה יותר קל לבוא כשיש מידע ספציפי מדויק על משהו.

מה המטרה של המשימה?

ליצור היכרות עם השטח והעלאת מידע מודיעיני, זו הייתה ההגדרה של המשימה. לצורך שימוש עתידי אם נצטרך.

מי בוחר את הבתים?

אני, מתוך השטח. אבל הבחירה היא גיאוגרפית לחלוטין, זאת אומרת, זה השטח שבו הבתים לא מופו. אני לוקח ומשרטט: "מהצומת הזאת עד לצומת הזאת, זה האזור שלכם להיום. כנסו לכל הבתים בשטח הזה".

מי אומר לך את זה?

זה מגיע מהגדוד, הקמ"ן (קצין מודיעין) ואפילו מהחטיבה, איזה בתים לא מופו. אנחנו את הכול תמיד העלינו למעלה לחטיבה כי החטמ"ר (החטיבה המרחבית) יושבת קבוע, הידע אצלה אמור להישמר.

חוזרים החבר'ה מלילה של מיפויים עם כל מה שהם ציירו, הם מביאים לך את זה? מה עושים עם זה?

מעבירים את זה אלי, אני מעביר את זה לגדוד, והגדוד אמור להעביר לחטיבה. עכשיו, חלק מהמידע נשאר אצל החיילים שהיו בטחם ועכשיו הם מכירים אותו ואת התוכן של הבתים יותר טוב והם יודעים מאיזה בית אפשר לעבור לאיזה בית. בתוך הקסבה זה יכול להיות מבוך. דבר שני, הוא עולה למעלה לקמ"ן של הגדוד, שיכול לשמור, לאגור, להשתמש במידע הזה אם נצטרך באיזשהו מבצע, והוא בטוח אמור לעלות לחטיבה למעלה. החטיבה אמורה לשמור אצלה את המידע הזה.

אמרת שיכול להיות שנכנסו לבתים האלה כבר כמה וכמה פעמים, איך זה קורה?

לדעתי היה רצון שהכוחות בטחם שעכשיו שומרים, אלה שמתחלפים כל ארבעה חודשים, יכירו טוב את השטח שנמצא למטה, את הבתים. הדרך לעשות את זה זה מיפויים. זו גם דרך שקל להסביר אותה לחייל.

למה?

כי כשאתה אומר לחייל: בוא ניכנס לבית כדי שסתם תכיר אותו, אז זה מעלה הרבה יותר שאלות. אתה מתחיל לשאול את עצמך את השאלות האלה: רגע, סתם בשביל להכיר אותו? אני באמת צריך להכיר אותו עכשיו? זה רלוונטי, לא רלוונטי? אני סתם נכנס אליהם, כן בלילה? לא בלילה? כשאתה אומר לו: אנחנו צריכים את זה בשביל מידע מודיעיני, בשביל להבין את הפנים של הבתים האלה, אז זה מתקבל הרבה יותר טוב. גם לי אמרו שצריך את המידע הזה על הבתים האלה. אני אומר לך שבהיגיון הסביר, אם כל פלוגה שם ארבעה חודשים והשטח כל כך קטן וכל כך הרבה פלוגות היו שם, לא יכול להיות שאין את המיפויים האלה בכל בית ובית שם.

בתור מי שישב בדיונים של הקצונה, הפגיעה באוכלוסייה נלקחת בחשבון? יש איזשהו

מחשבה לגבי ההשלכות של הפעילות הזאת?

במקרה הזה של המיפויים, לא הפגיעה ולא ההשלכות נלקחו בחשבון. יש סיטואציות אחרות שבהן אמרו: "אוקיי, אם נעשה את זה עכשיו ככה, יהיה פה אירוע גדול יותר שיפגע ויותר ילהיט, יכול גם לפגוע יותר באנשים ואנחנו לא רוצים שיקרה". ואז זה כן נלקח בחשבון.

כמה מיפויים הייתם מוציאים בפלוגה?

אני חושב שהחבר'ה שלי עשו 200 מיפויים גג.

בכל הקו?

קו, ארבעה חודשים.

"מול האוכלוסייה הפלסטינית אני הרגשתי שהיה רצון מאוד חזק של הצבא, וגם אינטרס מגובה על ידי היישוב היהודי, שידעו ויראו שהצבא שם כדרך קבע. הצבא שם, הצבא מרגיש בנוח שם, הצבא בתוך השטח, הצבא הולך שם".

המ"פ רצה שנסמן לו על המפה את כל הגגות

יחידה: גדוד רותם, גבעתי · מקום: שכונת חארת א-ג'עברי · תקופה: 2013

היינו צריכים לעשות שלושה או ארבעה סיורים ביום, לעשות בידוקים. יש את [ציר] ציון, את שכונת ג'עברי מעל המערה (מערת המכפלה) שם. היינו הולכים, נכנסים לשכונה, וכל פעם היה קטע שביקשו מאתנו לעלות על כמה שיותר גגות. רצו שנכיר את כל הגגות. האמירה המבצעית הייתה שכל אירוע אפשר לסיים בלעלות על הגג. המ"פ רצה שנסמן לו על המפה את כל הגגות. חייל נכנס לאנשים הביתה ואומר להם שהוא צריך לעלות על הגג שלהם.

מה זה אומר?

פשוט: "איפה הגג, תראו לי את הגג", עולה למעלה, מסתכל על הגג, רואים מפה את זה, רואים מפה את זה, הייתי מסמן על המפה. זו משימה שהייתה לי תקופה מסוימת. אמרו לנו לא להגיד "להפגין נוכחות" וירדנו מהסיפור, לא להגיד את זה.

מי אמר לכם?

אחד המפקדים הבכירים בחטיבה.

של החטיבה המרחבית?

כן.

וכמה בתים כאלה נכנסת ועלית להם לגג?

עשרות, עשרות. אני נורא אהבתי את זה כי יש שם נוף מאד יפה בחברון, בכול גג שאתה עולה אתה רואה את המערה מכיוון אחר.

הייתה פעם שדיירי הבית אמרו לך לא?

לא, בחיים לא אמרו לי לא. המטרה היא להסתובב

ולעשות בידוקים. אתה עוצר מישהו, לוקח ת"ז, עולה בקשר, מקריא את המספר.

סתם בן אדם שהולך ברחוב?

כן, כמה שיותר. דרשו מאתנו איזה מספר, 300 איש ביום, משהו שאי אפשר היה לעמוד בו.

מי דרש?

המ"פ. 300 איש ביום כי בעיקרון הרעיון [היה שיהיו] כמה שיותר אנשים שתעלה במערכת. הרי יש אנשים שמסתובבים או שהם דרושי חקירה או חשודים במשהו, ויש מערכת בצבא שברגע שמכניסים את המספר [תעודת זהות], לוחצים ENTER ואז מופיע מה הסטטוס שלו. רוב האנשים הם בסדר ואתה משחרר אותם, ויש אנשים שקופץ פתאום שצריך אותו [אז] אתה מעכב ולוקח אתך. זה קורה לעתים רחוקות אבל אז המטרה, לנסות לתפוס את האנשים האלה שפשוט מסתובבים, ואז אתה קורא להם, לוקח [אותם].

לקחתם פעם מישהו?

היה לי איזה פעם אחת, כן. זה היה משהו פלילי.

לא צריך להיות גאון גדול כדי להבין אם זו הייתה כניסה לבית רנדומאלי

דרגה: סמ"ר · יחידה: גס"ר נח"ל · תקופה: 2014

יש דברים ששמעתי מכמה קצינים שאני חושב שהצבא לא כל כך מסתיר. הם קוראים לזה "להגביר את תחושת הרדיפה". זה אומר שהנחת היסוד [היא] שכל שכוח צבאי ייכנס לבתים באמצע הלילה, או לבית ספציפי, זה ייצר אצל המשפחה או [אצל] מי שנכנסו אליו פחד שיתפסו אותך, שימצאו אצלך לא יודע מה. זה מוריד מבחינת הצבא את הסבירות שמישהו יבחר להחביא נשק אצלו בבית כי הוא יידע שקיים סיכוי סביר שייכנסו אליו הביתה וימצאו נשק.

לפי מה אתה אומר את זה?

שמעתי את זה ממ"פים, משניים-שלושה קצינים.

באיזו סיטואציה?

כשתגברנו כוח בחברון ועכשיו יוצאים לבצע מעצר ומסבירים [לנו] מה קורה. לא הסבירו שזה המטרה, אבל זה היה פשוט ברור במצבים מסוימים שזה פשוט סתם להיכנס לבית. כשבאמת יש מידע מודיעיני מוצק ושיש סיכוי גבוה שיש לו (למבוקש) נשק, בדרך כלל מסבירים למה הגיעו להנחה הזאת לפני המשימה. אתה גם מבין, אתה יודע מתי המ"פ שלך מחפש משימה ומתי הוא באמת מקבל משימה מלמעלה.

אומרים לך דברים כאלה?

אומרים לנו. כמובן לא חושפים מקורות או דברים כאלה אבל אומרים מה הסיבה שיש את המידע הזה. גם במהלך המשימה אתה נכנס לבית ואתה יודע, אתה לא צריך להיות גאון גדול כדי להבין אם זו הייתה כניסה לבית רנדומאלי.

"לא הסבירו שזה המטרה, אבל זה

היה פשוט ברור במצבים מסוימים

שזה פשוט סתם להיכנס לבית. [...]

גם במהלך המשימה אתה נכנס לבית

ואתה יודע, אתה לא צריך להיות גאון

גדול כדי להבין אם זו הייתה כניסה

לבית רנדומאלי."

להכיר את האזור

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 50 · מקום: הקסבה המזרחית · תקופה: 2016

יצא לי פעם אחת לעשות מיפויים, שזה הוגדר כפטרול בקסבה המזרחית למערת המכפלה. תכלס זה אזור מאוד יפה, פשוט... היה קצת בלגנים בחברון שאנחנו היינו שם אז הייתה חלוקה מחדש של הגזרות והמחלקה שלי קיבלה את הגזרה הזאת, להסתובב באזור הזה. אז זה קצת בלגנים אבל היינו מסתובבים. ההגדרה הייתה להיכנס לקסבה המזרחית ולמפות. מה זה למפות? להכיר את האנשים, לראות אם יש מגמה מסוימת, לעשות מפקד אוכלוסין ולהבין מי זה האנשים. לדעתי זו [הייתה] פרשנות של המ"פ שלי פשוט, כשהוא נתן את הפקודה הזאת.

איך אתה יכול להכיר מי האנשים?

אתה לא. אתה פשוט שואל מה שמות המשפחה שלהם ומנסה ליצור תמונה של מי גר איפה ואיזו משפחה יותר גדולה. למה? לא יודע.

ככה הוא הסביר את המטרה של המשימה של מיפויים, להכיר את האנשים?

להכיר את האזור, להבין את המשפחות, ככה הוא הסביר. בקצה זה פשוט אנשים נכנסים לך ב-17:00 לבית. זה היה ביום, לא באמצע הלילה, בצהריים, אחר הצהריים בדרך כלל. זה לא היה כדי להעיר את האנשים באמצע הלילה, אבל זה היה פשוט פקודה של להסתובב שם ולהיכנס לבתים, להבין...

יכולת להחליט לאיזה בית להיכנס?

כן. כל בית אתה עולה, אתה נכנס לבית, מסתובב על הגגות.

המטרה הייתה להיכנס לכל הבתים?

לא לכל הבתים.

לכמה בתים? לפי מה שאתה בוחר?

כן, ולעשות בידוקים באזור.

הפלנטה הזאת שהיא חברון

דרגה: סגן · יחידה: נח"ל 932 · מקום: הקסבה המערבית · תקופה: 2014

תפסנו פעם זורק אבנים והוא לא נתן לנו לאזוק אותו, התנגד לאזיקה. אני ממש זוכר את עצמי, שרצייתי לפתור את זה מהר ולאזוק אותו. זה סיפור שקשה לי לספר, באמת. אני באתי לשם להיות הכיבוש הנאור שיציל את המצב ויגרום לזה להיות בסדר, עם כל הערכים הפלורליסטים,

ואמרתי אני אעשה את זה כמו שצריך, כמו שנערים מתגייסים לצבא עם רוח ערכית ואומרים אני אעשה את זה שונה. פשוט תפסתי את הבן אדם ומרוב אגרסיות ומכל היום, הרי זורקים עליך אבנים כל היום ו... לא שאני מתרץ את ההתנהגות, אבל אני מסביר מאיפה זה הגיע כל האגרסיות. זורקים עליך אבנים, אתה לא ישן ובא לך להיות בבית. גם אתה כל כך כועס על המבוגרים שמביאים את הילדים לזרוק אבנים, זה היה הכעס. פשוט תפסתי את הבן אדם מהצוואר והתחלתי לתת לו ברכיות בחזה ואמרתי: או שאתה נותן לי לאזוק אותך עכשיו או ש... אני אהרוג אותך. אני ממש, אני אהרוג אותך. עשיתי לו עם הנשק כזה, אתה רוצה למות עכשיו? והמשכתי לתת לו ברכיות לחזה, לפני, ובאיזשהו שלב הוא ויתר ואזקנו אותו. ואז כשאתה מסתכל אחורה על מצבים כאלה, אתה יוצא מהפלנטה הזאת שהיא חברון ואז אתה מסתכל אחורה ואתה אומר בחיאת רבאק, עם כל מה שלימדו אותי, הצבא הכי מוסרי בעולם וכל הזה, אתה לא יכול להימנע מהמקרים האלה כי הכול שם מתעל את הבן אדם ל... אתה פשוט החרב של המערכת הזאת. זה סיפורים שאחרי זה כשהשתחררתי, זה יוצר עליך איזושהי מועקה נפשית מאוד רצינית, כשאתה תופס את עצמך ואתה שואל את עצמך מה עשיתי שם באמת.

33

החברים הכי טובים

תקופה: 2014 · יחידה: גדוד 614, הנדסה · מקום: מחסום "שוטר"

אני זוכר שהיה הפס"ד (הפרת סדר) של שישי. שבאים, אתה קודם כל רואה את המחסום ב"שוטר" שם שמלא באבנים מהצד השני, מלא אבנים מכל שישי, ומתנחלים באים להתסיס את החיילים. באה לשם [גם] מחלקה של מג"ב.

המג"בניקים והחיילים מדברים עם המתנחלים?

החברים הכי טובים, בטח.

הם רואים מה קורה בצד השני (הצד הפלסטיני), המתנחלים?

הם עולים על הגג, יש גג של בניין שלנו ממש מעל המחסום, אתה עולה לקומה רביעית ואתה עומד על הגג ורואה מה שיש שם.

אבל זה בית של משפחה פלסטינית, לא?

אני זוכר שאני גם עליתי לשם כמה פעמים, יש מדרגות שעולות.

זו לא עמדה של צה"ל?

לא, זו עמדה מאולתרת ממש. ההנחיה ללכת פעם בשעה, לעמוד שם כמה זמן, לראות שלא מתכננים משהו בצד השני.

בהפס"ד כן עולים לשם?

אני חושב שכן.

יורים משם גז?

כן, פצצות גז.

אז יש שם חיילים שמתפעלים את ההפס"ד, וליד כשוט עומדים מתנחלים ומסתכלים?

כן.

והחיילים מנסים למנוע את זה? זה היה נראה למישהו לא תקין? אפילו ברמה המבצעית.

זו סיטואציה שאתה יורה גז, ואז תמיד הגז עף עליך בסוף, גם עם הרוח – איכשהו אתה מרגיש את הגז הזה. לא מעניין אותך מי שעומד שם ומקבל את הגז, שימות שם, זה לא משנה לך.

אבל לא אמרו לכם "תרחיקו אותם"?

לא.

ההפס"ד אגב, איך הוא מתחיל, אתה יודע?

לא יודע, באמת שלא נתנו לנו הקדמה למה זה קורה דווקא בשישי.

אבל לא קרה משהו, אירוע שהוליד את ההפס"ד? כשוט היה הפס"ד?

יום שישי בבוקר, אתה יודע שאיך שאתה בא בשמונה בבוקר אתה רואה מחלקה של מג"ב מטורפת עם כל הציוד הכי מטורף שיש, עומדים שם ומחכים להפס"ד.

זה ריטואל שחוזר על עצמו.

כן.

34

הוא הפסיק להתנגד ואז המשיכו קצת לתת לו בעיטות

תקופה: 2016 • דרגה: סגן

הדבר הכי חמור שלנו מבחינת אלימות היה שיצאנו למעצר בחברון, בעומק H-1 (שטח העיר המצוי בשליטה פלסטינית, אזרחית וביטחונית). לא זוכר מה היו הנסיבות, [את] מי היינו צריכים לעצור. מה שכן אני זוכר [זה ש]התפתח הפס"ד (הפרת סדר), והעצור היה נורא אלים, נורא אלים והכה חיילים ובעט וזה.

אחרי שהוא היה אזוק?

אחרי. הוא היה אזוק, השתחרר מהאזיקונים והמשיך. עד אז הביאו מעטפת גדודית וזה.

בגלל שהוא היה אלים או בגלל שהיה הפס"ד?

בגלל שהוא היה אלים והתפתח הפס"ד. הביאו את המג"ד או מישהו שיתעסק בזה. ואז היה קצת מכות בינו לבין אחד החיילים שהיו שם. ואז הוא נכנס לספארון (רכב ממוגן המשמש לניוד חיילים) והמשיך להתנגד ממש והמשיכו להכות אותו. עד שהוא הפסיק להתנגד ואז המשיכו קצת לתת לו בעיטות. הוא היה כזה, בעיטות שאתה יושב ו...

כשהוא ישב בספארון?

כן, זה נמשך בערך דקה עד שזה נפסק. אבל זה היה סוג של... זה היה הדבר הכי אלים שחוויתי.

ככה מצופה ממך כחייל לנהוג?

בהתחלה כן, כשהוא היה אלים - והוא היה מאוד אלים והוא נרא התנגד והוא לא היה איזה קטין - אז כן, מצופה שהוא יפסיק, להפסיק אותו. אבל אחרי שהוא מפסיק אין מקום להמשיך את זה. זה פשוט הרגשת עליונות כזאת. מה גם שהוא, זה לא שהוא ישב על כיסא או משהו, הוא שכב על הרצפה.

בספארו?

כן. בעיניים שלי זה נראה הרבה כמו פריקת לחצים ושחרור.

מצד החיילים?

כן, פשוט בעיניהם זה היה לעשות משהו.

מה זאת אומרת?

אני שמעתי את המונח "סוף סוף אנחנו עושים משהו". אתה לרוב מתעסק בילדים שאתה לא יודע מה לעשות איתם, ספק עשו משהו: "לא, כן, לא, איזה צבע חולצה הוא", וכל הפלוגה מתגייסת לעצור ילד קטן שזרק אבן על שער. החיילים מבינים שהם מתעסקים בהרבה דברים אזוטריים ומשימות שיטור יומיומיות שחוזרות על עצמן, וסויר פה, להיות פה, יזומה פה, טק, טק, יש לך אינטראקציה עם הרבה פלסטינים, אינטראקציה של "אללה תרים חולצה, תסתובב ויאללה, סלמאת". המון המון בידוקים ואפס

התנגדות מצד הפלסטינים. זאת הייתה באמת הפעם הראשונה שהייתה התנגדות פלסטינית ולכן הייתה הרגשה של סוף סוף אנחנו עושים משהו. בסופו של דבר אתה גם מחפש את זה כי אתה כבר חצי שנה בקו ואתה מתעסק בילדים, אז זה גם מעצב, גם מכות, גם בן אדם מאוד תוקפן שהיכה את החבר שלך אז אתה מרגיש שאתה עושה משהו, זה מרגיש טוב. כי רק ככה זה נותן לך משמעות למה שאתה עושה, בצורה מאוד מוזרה. **אתה מרגיש שאתה יותר מגן על המולדת ברגעים**

האלה?

לא, אני חושב שזה לא קשור, שום דבר, למולדת. זה קשור פשוט לחוויה אישית, כי אתה גם מוסיף

חוויות לאוסף. בסופו של דבר אתה לא עוצר סתם ככה בן אדם, אני מתאר לעצמי. אני זוכר שהייתה סיבה לעצור אותו, משהו עם מטענים שהוא תכנן. זה בסדר גמור לעצור אותו, אפילו צריך. אבל אהבת המולדת לא פירושה להיות אלים כלפיו, אבל יש אנשים שכן ייקחו את זה למצב הזה.

החיילים מבינים שהם מתעסקים בהרבה דברים איזוטריים ומשימות שיטור יומיומיות שחוזרות על עצמן [...] המון המון בידוקים ואפס התנגדות מצד הפלסטינים. זאת הייתה באמת הפעם הראשונה שהייתה התנגדות פלסטינית ולכן הייתה הרגשה של 'סוף סוף אנחנו עושים משהו'.

לפעמים ירו לכיוון בית הספר

תקופה: 2013 • יחידה: גדוד רותם, גבעתי • מקום: עיקול 160

בעיקול 160, איפה שהשער הצהוב של מג"ב, ליד המערה (מערת המכפלה) [ילדים פלסטינים] היו זורקים אבנים. יש שם בית ספר. כל בוקר היו זורקים גשם של אבנים לכיוון המכוניות שעושות סיבוב ימינה.

מתוך בית הספר?

מהשער של בית הספר.

על מי הם זורקים את האבנים?

בעיקרון הם זורקים את האבנים על המג"בניקים, אבל אם הם מצליחים להתקרב מספיק אז על המכוניות של האזרחים שיורדים למטה.

ואיך המג"בניקים היו מגיבים לזריקות האבנים האלה?

ברימוני הלם וגד על הילדים. לפעמים ירו לתוך בית הספר, ברוב המקרים זה היה נוחת בחצר בית הספר. פעם מישהו ירה לתוך בית הספר. המנהל ניסה להשתלט עליהם וזה לא באמת עבד. זו הייתה סיטואציה קצת רגישה... בסוף זה ילדים. מי שזרק את האבנים זה לא היה [בן] יותר מ-15, 12, זה לא היה חבר'ה שזורקים בקבוקי תבערה עם כיסויים על הפנים שמראים בסרטים. זה היה באמת ילדים קטנים ומעצבנים. הבעיה שזה באמת יכול להרוג מישהו ולכן אי אפשר להקל בזה. הבנו שברגע שנתפוס כמה ילדים, ההורים שלהם יגרמו להם להפסיק לזרוק אבנים. זו הדרך היחידה לטפל בילדים באופן כללי.

מה זאת אומרת "זו הדרך"? זה משהו שאמרו לכם?

כן. הגדוד שהיה שם לפנינו עשה מבצע, בא והתחבא בסמטאות באמצע הלילה. הם (הילדים) באו לבית הספר, התחילו לזרוק אבנים והם (החיילים) היו מאחוריהם ותפסו 12 ילדים בבת אחת. התחילו שם מכות, זה היה גדוד [חטיבת] כפיר. זה הפסיק את הכול, כי ברגע שהם עצרו 12 ילדים אז ההורים שלהם...

כשאתם עשיתם את זה, תפסתם ילדים?

כן, תפסנו.

ומה אתם עושים איתם?

אנחנו באנו לשם גם, עשינו פעילות מצומצמת. הייתה סמטה שיצאה בדיוק מול שער בית הספר והיה שם בית נטוש, אז הלכנו לשם בלילה, נכנסנו לבית הנטוש הזה, שמרנו. אף אחד לא יודע שאנחנו שם, הם זורקים אבנים ואנחנו בעצם מאחוריהם. ואז מה שקורה [זה ש]נכנסו כמה חבר'ה [פלסטינים], התחילו לזרוק אבנים, ובבת אחת החבר'ה רצנו אליהם ואז מלא ילדים רצים לכל הכיוונים. הצליחו לתפוס איזה 3 ילדים בני 8, 9, 10, משהו כזה, ואז לקחנו אותם אלינו ל"בית האדום" (מכונה בתקשורת "בית המריבה", על ידי מתנחלים "בית השלום" ועל ידי הפלסטינים "בית" ראג'בי". משלב מוצב צבאי ומתחם מגורים של מתנחלי חברון) וזה נהיה בלגן

כי בא אחד השייח"ים שם.

איך לוקחים אותם?

לתוך ה[גיפ] סיור. תופסים אותם, ילד, אתה יודע, חלקם מתחילים לבכות. בסוף מה שקורה עם הילדים האלה [זה ש]לוקחים אותם, כי זה ילדים וזריקות אבנים והכול עובד הפוך בחברון, אז לוקחים אותם למשטרה הישראלית, לא יודע אפילו למה. לקחו למשטרה, ההורים שלהם קיבלו קנס ובזה זה נגמר, ואז שיחררו אותם.

הילדים ישבו אצלכם במוצב?

כן, הם ישבו שם שעה-שעתיים עד שבאה ניידת של משטרה. משטרת ישראל עובדת נורא לאט, כמו שאתם יודעים. אז עד שהשוטרים התעוררו, סיימו את הדונאטס שלהם ובאו. וזהו. מן הסתם, [בגלל] שהם היו ילדים הם לא היו עם כיסויי עיניים. פשוט הושבתי אותם עם הכיסא לכיוון הקיר כדי שלא יראו את המוצב. לא שזה סוד גדול, אבל בכל זאת.

36

העמיד אותם נגד הקיר וצילמו אותם בסמארטפון

דוגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 50 · מקום: עיקול 160 · תקופה: 2016

פעם הבאנו ילד למעצר ב[תחנת] "גבעת האבות", לתחקור משטרה. השוטר אחרי זה אמר לנו: תקשיבו, אל תביאו לי ילדים, אין לי מה לעשות איתם.

מה זה ילדים?

ילדים שהם בטח לא בני 18 ובטח לא בני 15 ואפילו אולי נושקים ל-13 מינוס. באירוע אחר קיבלנו דיווח על זריקות אבנים מגג, של ילדים, וכשזה קורה אז ישר קופצים לשם.

מתי זה - ביום, בלילה?

בלילה, בערב. ותמיד כשקורה שם משהו, יש שם התרחשות של כמה ילדים ביחד.

אתם מקבלים דיווח על זריקת אבנים בציר ציון, סמטת ארז?

נכון, מלמעלה. היו שם כמה ילדים ואני זוכר שחלק מהחיילים עלו לבית, לגג, להגיד להם להפסיק לזרוק אבנים, ובמקביל סמ"פ שהיה בקשר עם החמ"ל התחיל לצלם אותם. התחיל פשוט לצלם את הילדים בסמארטפון ולהעביר את זה לחמ"ל כדי לנסות להתאים את התמונות של התצפיתניות והתמונות שלו בטלפון. העמיד אותם נגד הקיר וצילמו אותם בסמארטפון. פשוט אמרו לכל הילדים: תתרכזו פה ליד הקיר, תשבו בינתיים. במקביל אני רואה שמתחילים לצלם את הילדים פשוט בטלפון.

הסמ"פ שיזם את כל זה, הוא מצלם את הילדים ושולח אותם הביתה או שהוא מחזיק אותם

שם עד שהוא מקבל תשובה מהתצפיתנית אם הם מזהים מישהו או לא?

אני לא בדיוק זוכר, אבל פשוט שחררו את הילדים כי באמת אין מה לעשות איתם והם ממש

רואים... גם על הילדים רואים שזה מגוחך, מצלמים אותם והם צוחקים בפנים, וחלק... לא רואים שהם פחדים או משהו. זו סיטואציה מאוד מוזרה, וזה מוזר כי לא חשבתי שהיא חמורה או משהו, סתם זה היה נראה לי כמו מסיבת כיתה.

37

יוצרים קצת תוהו ובוהו

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 932 · מקום: שכונת ג'בל ג'ואר · תקופה: 2014

מה הפעולות היזומות שעושים בחברון?

יזומות – יש לנו יזומה נחמדה בכל יום שישי בג'בל ג'ואר. מה שקורה ביזומה הזאת זה חיילים הולכים, נגיד חמישה, שישה, שמונה, עם הרבה ציוד אלפ"ה (אמצעים לפיזור הפגנות), הולכים ומחכים שמישהו יתגרה. ממש ככה, אתה מחכה שמישהו יתגרה בך. ואז כמובן שילדים של חברון, המשחק שלהם זה לזרוק אבנים על חיילים ביום שישי בצהריים. התחילו לזרוק אבנים - מתחילה אלפ"ה ובלגן, צחוקים. הם זורקים אבן, אנחנו יורים אלפ"ה, זורקים אבן, אנחנו רודפים אחרי ילדים. בחיים אתה לא תתפוס אותם כי אתה עם [ציוד] מלא, [אפוד] קרמי וכל השיט הזה. יוצרים קצת תוהו ובוהו, הרבה גז.

יורים על מי? אם אתה אומר שזורק עליך ילד מאיזו סמטה ונכנס לסמטה, על מי אתה יורה

את הגז?

כזה לרחוב.

לאו דווקא על מי שזורק עליך.

אם אתה לא מוצא אותן, אז אתה יודע, אתה נכנס לסמטה ויורה. בדרך כלל יש שם יותר מילד ויכולים להיות נערים או ממש...

זהו, כשאתה אומר ילד למה אתה מתכוון?

אני חושב שיש ילדים שמהמרפסות זורקים דברים ואז אתה לא תירה גז לתוך מרפסת, אני חושב. אבל אז מגיעים כל מיני נערים, עד גיל 20 או משהו, ומתחילים לזרוק אבנים ואז מתחיל הסיפור של גז לסמטה, פשוט [כדי] שהם יברחו. כדורי גומי גם יכול להיות, לנסות לירות במישהו.

על הזורקי האבנים?

כן.

למה אתה הולך שם בעצם, בציר הזה?

הרציונליזציה זה ליצור עניין שם כדי שלא יהיה עניין בציר המתפללים (דרך עליה הולכים מתפללים יהודים מקרית ארבע למערת המכפלה).

זה ציר שלא עוברים בו יהודים בכלל?

יהודים? לא, בכלל. זה שכונה ערבית.

זה הרשמי?

זו הרציונליזציה. אני לא יודע אם זה כתוב בפקודת מטכ"ל אבל זה מה שאני מכיר.

והרציונל זה פשוט להסיט את תשומת הלב מציר המתפללים?

כן, מטומטם לחלוטין כאילו אבל ככה אני מכיר. יכול להיות שיש רציונל גדול יותר אבל אין לך...
למה שתיכנס לשכונה הזאת ותיצור בלגן, בשביל מה כאילו? בשביל לצוד זורקי אבנים? זה לא מעניין אף אחד הרי.

38

בא לי להקיא

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 50 · מקום: ציר המתפללים · תקופה: 2012

בתקופה הזאת היינו בציר המתפללים. כשיהודים עוברים, הפלסטינים צריכים לעבור מהצד השני של החומה. הם יודעים לבד, רובם עושים את זה אוטומטית. אין שביל, זה פשוט ללכת באלכסון, חלק מישורי מאוד צר אבל מאוד לא נוח. רק אחרי שהם עוברים את האזור שהיהודים

באים ממנו, הם יכולים לצאת לכביש. היה לילה והייתה משפחה של אבא, אישה, עוד אישה ועוד שלושה ילדים, והם רצו לחצות בצורה אנכית את הציר. הם אמרו "הבית שלנו ממול", ובמקום שהם ילכו את כל שביל העפר ויעשו סיבוב, הם רצו לעבור. המ"פ שלי אומר "שיעברו מסביב", והאבא אומר לו "אני מפה, זה הבית שלי". הוא אמר לו "אין מה לעשות, אלה הנהלים, תעברו מסביב". הוא אומר לו "הם ילדים קטנים, עם נעליים כתוחות, תן לנו". המ"פ שלי מתחיל לצעוק עליו "יאללה,

"כשיהודים עוברים, הפלסטינים צריכים לעבור מהצד השני של החומה. הם יודעים לבד, רובם עושים את זה אוטומטית".

קדימה, תתחילו ללכת, חבל על הזמן". אנחנו מלווים אותם, אנחנו הולכים על הכביש, הם הולכים בצד השני, ותוך כדי הליכה הילדה נפלה וירד לה קצת דם. היא התחילה לבכות ממש. כולם עצרו, האבא מסתכל על המ"פ ושואל אותו "אדוני, אתה שמח עכשיו?"

מה הוא ענה לו?

לא ענה לו. נראה לי הוא הבין שהוא היה אידיוט. פשוט אני זוכר שהייתה לי תחושה שממש בא לי ללכת להקיא, שזה פשוט חרא, ממש.

אין פה מקום לשיקול דעת שלי

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 50 · מקום: ציר המתפללים · תקופה: 2012

בחרון יש [את] ציר המתפללים ועוד איזה ציר, אולי סמטת ארז. יש את הכביש ויש חומה קטנה כזאת שלידה יש גבעות של פסולת בניין, קשה ללכת שם. אני זוכר שאמרו לנו להגיד לערבים ללכת על הצד של פסולת בניין ולא על הכביש כדי שלא יהיה חיכוך עם היהודים. ואני זוכר שהיו פעמים שאמרתי למפקד שלי שאני לא מוכן. זה אנשים מבוגרים, זה היה אישה עם שקיות וכאלה, אני לא אגיד לה "לכי עכשיו תעברי".

ומה המפקד אמר?

הוא לא נשאר איתי בעמדה, כל אחד בעמדה במרחק מסוים. כשהוא עבר פעם אחת הוא אמר לי שזה לא מקובל לא לעשות את זה ושאין פה מקום לשיקול דעת שלי. אמרתי לו "בסדר" והמשכתי להיות בשלי, להפעיל את שיקול הדעת שלי. ואני זוכר שבמקום אחר שהייתי שם, גם בחברון, באיזו סמטה או משהו, היה שם איזה בית שהיה שם איש מבוגר שטיפל בכבשים בתוך הבית, בתוך חצר של בית. ואני זוכר שהגיעו מתנחלים מקריית ארבע, באו איזה שלושה-ארבעה, נראים בני 25, באו והציקו לבן אדם המבוגר הזה, הפלסטיני, קללות ועשו ככה, טפחו לעצמם על התחת, הציקו לו. הוא היה ממש חסר אונים והתחיל קצת לדמוע. ואני ישר אמרתי להם "עזבו אותו", עצרתי קצת את הסיטואציה. התקרבת אליהם, ניסיתי להפריד את הסיטואציה. ואז הם אמרו "סתם, צוחקים". אמרתי לו (לאחד המתנחלים) "מה צוחקים? בן אדם מבוגר. הרי אנחנו פה בשביל שלא יהיה את הבלגנים האלה, אז אתה בא ליצור את הבלגנים?" ואז הם הלכו. המבוגר הזה התחיל לדמוע ונכנס חזרה. כשהוא יצא אמרתי לו שאני מצטער על הסיטואציה. הוא הוציא לי תה. הוא יצא בסדר גמור. ואז הגיעו TIPH (משקיפים בינלאומיים הפועלים בחברון), הם דיברו אתו.

הולכים בצדי הכביש

דרגה: סמ"ר · מקום: ציר המתפללים · תקופה: 2012

אנחנו עולים למשימות, נוסעים בטיולית ממוגנת לציר המתפללים, והסמל שלי מוריד אותי שם ואומר לי: ניפגש בסוף המשמרת.

מה המשימה שלך?

המשימה שלי לאבטח את המתפללים שהולכים מקריית ארבע למערת המכפלה, וההוראה

הספציפית [היא] שהיהודים הולכים על הכביש, המתפללים הולכים על הכביש, והפלסטינים לא אמורים להופיע על הציר. אם הם מופיעים - תבקש מהם לרדת לשולי הכביש. יש כאן סיטואציה דפוקה מאוד בחברון, חיכוך בלתי נגמר, מפגש, חולקים את הרחוב, תדאג שיהיה כמה שפחות מפגש.

השכונה שאתה עומד בה היא שכונה פלסטינית?

פלסטינית.

חיים שם מתנחלים או רק חוצים את השכונה?

אם אני לא טועה, המתנחלים, המקום הכי קרוב שהם גרו זה [התנחלות] "אברהם אבינו", זה מה שזכור לי. ההתנחלות הכי קרובה זה אברהם אבינו.

איך זה הולך ביחד שאנחנו מדברים על שכונה פלסטינית ואסור לפלסטינים ללכת על הכביש

שחוצה את השכונה? איך הם אמורים להתנייד בשכונה?

גם כשהם הולכים על הציר, הם הולכים בצדי הכביש, זה כזה זיכרון שנצרב לי בגלל שלא היו כל כך הרבה פלסטינים שהסתובבו שם. עד שהגיעה אישה פלסטינאית מבוגרת שהלכה שם, זה היה עניין מאוד רציני.

למה?

הייתה אישה מבוגרת והיא הלכה על הכביש ואמרת: רבאכ, אני לא הולך להגיד לאישה מבוגרת ללכת בצד הדרך, היא תלך על הכביש. חלאס. הגיע אלי בחור צעיר, מתנחל בדרך למערת המכפלה, והתחיל לצעוק עליי: אתה לא עושה את העבודה שלך, השתגעת, היא ערבייה, היא הולכת על הציר ביחד עם המתפללים, תצעק עליה, תעיף אותה לצד, אם הייתי במקומך הייתי... ואני: תירגע, תירגע, אני עושה את העבודה שלי ותלך תתפלל במערת המכפלה, שיהיה לך שבת שלום, עזוב אותי, תלך. הוא הלך והיא המשיכה ללכת על הכביש אבל אני זוכר שזה פשוט עשה לי קונטציה לשואה, מין יהודים הולכים בתעלה ליד המדרכה. ולא הבין לי איך זה לא יושב לו, לא הסתדר לי מה... אני אומר לו: תשמע, היא יכולה להיות סבתא שלי ושלך, אישה מבוגרת, בקושי הולכת.

ומה הוא אמר?

הוא אמר: יש הסדר, להם אסור ללכת על הכביש ולנו מותר בשעות האלה של התגבור, בשעות של התפילה. אנחנו על הכביש והם לא הולכים כאן או הם הולכים בצד הדרך, משהו כזה.

אני לא הולך לעשות הפרדות גזעיות כאלה

יחידה: נח"ל 932 · מקום: מעיין אברהם · תקופה: 2014

יש את "מעיין אברהם" שהרבה מהיהודים אוהבים להתרחץ בו. הוא מקביל לבית קברות באבו סנינה, ממש בעלייה מ[רחוב] השוהדא ל[התנחלות] תל רומיידה. חיילים הבינו מאיפשהו, וגם המ"כים וכולם הבינו - אסור לערבים להתרחץ שם במעיין. אסור להם להיכנס למעיין שהוא בשכונה שלהם.

מי אמר לכם את זה?

אז זהו, שכנראה זה היה ככה עם מפקדים קודמים או משהו. היו חיילים שהיו משתגעים כל פעם שהיינו יושבים שם ורואים ערבים מתרחצים.

המעיין הוא בתוך שכונה פלסטינית?

זה ממש בין לבין, ממש על התפר. מה שאני הייתי עושה זה עולה מול החמ"ל החטיבתי, כשחמ"ל חטיבתי עונה לפטרול של פלוגה פעם בשנתיים בערך. אז ידעתי שהם לא יענו לי והייתי שואל מה

הנוהל לגבי "מקומיים" (פלסטינים), ופשוט הייתי מחכה שהערבים היו הולכים כי אני כאילו זר שמגיע לשם ומה זה ערבים לא יכולים להתרחץ במעיין הזה? כאילו, זה דפוק לגמרי. אני לא הולך לעשות הפרדות גזעיות כאלה.

מה שאני לא מבין זה אם זה היה פקודה שנתנו לכם.

העניין הוא שאני אף פעם לא רציתי לבדוק אם זאת פקודה אמיתית, כי בראש הממלכתי שלי אם זה היה פקודה אמיתית אז הייתי אוכף אותה. אני בחרתי להקטין ראש שם ולא לעשות את זה. אבל החיילים היו משתגעים. ואז נגיד הערבים היו מחייכים אליהם, אז הם היו אומרים: איך הוא מחייך אליי הערבי הזה? אני לא יכול. ממש כמו שמ"כ טירונים מדבר על הטירונים שלו. כל האוצר מילים הצבאי הזה הוא גולש ישר לתוך הכיבוש וככה כל חייל פשוט מתייחס אל כל פלסטינאי כאילו שהוא הטירון שלו.

אם הם טיפה מתנגדים אז אתה מצמיד אותם לקיר

דרגה: סמ"ר · יחידה: גדוד 614, הנדסה · מקום: מחסום "שוטר" · תקופה: 2014

מה עושים במחסום "שוטר" בחברון?

שם יש בידוק של כל מי שנכנס (עובר לכיוון H-2, אזור תחת שליטה ביטחונית ישראלית). זו הייתה תקופה ממש מתוחה, וזה חייל מאיתנו ועוד חייל מ[גדוד] 932. וכל פעם שנכנס משהו, ואם הוא בגילאים שאנחנו אוהבים אותם - טריים, בין 20 ל-30 - אתה עושה להם בידוק רציני: מפשק להם את הרגליים עם בעיטה טובה ומחפש להם על הגוף בכוח ומשחרר אותם. אין לנו כל כך מה לעשות, אתה לא יכול להרביץ להם אז הנקמה שלך זה איך אתה מחפש עליהם ובכמה עוצמה אתה מחפש עליהם, באיזה כוח. אם הם טיפה מתנגדים אז אתה מצמיד אותם לקיר ואז עושה את הבעיטה ומשחרר. היו תמונות שלהם ורשימה את מי לעצור ברגע שנכנסים.

ועבר משהו?

כן, עבר איזה אחד.

ואתה מזהה שזה הוא ואז אתה מיד עוצר אותו?

לא, אתה לא מזהה שזה הוא, אבל אתה בודק את תעודת הזהות. אחרי זה אתה מסתכל בתמונה ויש לך את השם ואתה מזהה שזה הוא, מדווח בקשר.

ועוצרים אותו?

כן.

ומה עושים אתו?

מועבר הלאה. עשו להם בידוק הרבה יותר כואב, כאילו בעיטה שמכוונת ועוד בעיטה ועוד בעיטה, בשביל לחפש.

אתה בא עם כוח ותופס בן אדם ואתה מצמיד לקיר, אז ברור שהוא שונא אותך

דרגה: סרן · מקום: הקסבה המערבית

ביומיום אני הסתובבתי עם החיילים שלי בסוירים קבועים בתוך הקסבה, והולכים ועוברים בין החנויות ועוצרים ובודקים אנשים, ויש כל מיני דרכים לעשות את זה. יש מפקדים שעושים את זה בצורה שמאוד מאוד מעוררת את הכעס של האוכלוסייה המקומית. אתה בא עם כוח ותופס בן אדם ואתה מצמיד לקיר ואתה מתייחס אליו ככה, אז ברור שהוא שונא אותך, זה ברור לגמרי.

"להפוך את הדבר הזה של הבדיקה למשהו בשגרה, אקראי. לא כל אחד, אבל הוא מיועד לטווחים ותיאורים מסוימים".

אתה מסתובב בשכונה פלסטינית ואתה מחליט על מישהו מסוים שאותו צריך לבדוק. לפי מה?

יש מאגרים של אנשים שהם דרושי חקירה והם מסתובבים. לפעמים זה על פי תיאורים מסוימים שאומרים לנו לחפש מישהו מסוים. לפעמים יש לנו תמונות, לפעמים יש לנו רק תיאור, ולפעמים יש לנו שם ותעודת זהות וטווח גיל. זאת אומרת, בן אדם בן 50 לא הייתי עוצר אף פעם לבדיקה של תעודת

זהות אם לא היה לי ספציפית אינדיקציה על מישהו בן 50.

אתה בודק רק אנשים שעונים לך על התיאור של מה שאתה מקבל או שאתה בודק גם אנשים אקראית?

אני חושב שהייתה גם בדיקה אקראית, והבדיקה האקראית היה לה הסבר מבצעי שבעצם אמר כמסר ליישוב (לפלסטינים) שם: חבר'ה, אם יש פה מישהו חשוד, הוא לא יכול להסתובב בקלות ברחוב ולהיות הכי בטוח. זאת אומרת, יכול להיות שמישהו יעצור וישאל אותו.

אתה מתכוון לאוכלוסייה הפלסטינית?

כן. להפוך את הדבר הזה של הבדיקה למשהו בשגרה, אקראי. לא כל אחד, אבל הוא מיועד לטווחים ותיאורים מסוימים. אבל כן, אני חושב שכל סיור היה צריך כל לילה לעשות כמה בדיקות, לא זוכר כמה, אבל לעשות כמה בדיקות.

כל סיור יצא עם הנחיה: אתה צריך להעביר 100-50 ת"זים לבדיקה?

כן. אצלי המספרים היו יותר נמוכים אבל היה צריך להעביר, כן.

44

המידע לא משמש אף אחד ולא הולך לאף אחד

דרגה: סגן · יחידה: צנחנים 101 · תקופה: 2012

איך אתה בעצם בוחר [פלסטיני לבידוק]?

אני חושב ש[זה היה] בעיקר גברים צעירים. אתה מסתכל, ומספיק שמישהו שהסתכלת עליו הוריד את המבט - תבקש ממנו תעודה ושנייה תעכב אותו.

אבל אתה מדבר על שכונות פלסטיניות. זה הגיוני שהם יסתובבו ברחוב, לא?

כן, הם נמצאים ברחובות. אבל ככל שאתה יותר קרוב לאזור של המערה אז יש פחות לגיטימציה לפלסטינים להסתובב, גם אם מותר להם שם.

באיזה מובן?

זה לא נוהל.

אני יודע, בגלל זה אני תוהה למה אתה מתכוון כשאתה אומר...

שכשאני קרוב למערה ויש פה גבר צעיר שמסתובב, אז יש יותר סיכוי שאני אעכב אותו כי זה קרוב למערה. או כשיש פטרולים באזור של השכונות היהודיות - ככל שזה יותר קרוב, גם אם מותר, אז כאילו אני עובד יותר הדוק.

כשאתה אומר "מעכב", למה אתה מתכוון? מה הנוהל?

בדרך כלל עוצר, בודק תעודה, ומחליף כמה מילים. ואם יש מישהו שמעורר חשד אז גם בידוק.

בידוק גופני?

כן, אבל זה לא באופן תכוף, לא כל אחד.

מה זה מחליף כמה מילים? אתה לא יודע ערבית.

נכון. [זה] מין ערבית או "ערבית מחסומים" כזאת. כאילו: מאיפה אתה, לאן אתה הולך. הם בדרך כלל יודעים לענות בעברית לדברים האלה. אבל שוב, אני לא יכול לנהל איתו שום שיחה.

הוא אומר לך: אני בא מפה והולך לשם.

שוב, אני חושב שמבחינת רוב החיילים בחברון, ואני ביניהם, זה לא אומר לי כלום.

אז למה אתה שואל?

כי זה העניין של אינטראקציה, העניין שמישהו שאל אותנו. ואז גם אם הוא... אחד, הוא יחשוב אם הוא משקר לי. ושתיים, גם אם הוא רצה לעשות משהו, הוא חושב שמישהו יודע מה הוא עושה. זה יותר עניין כאילו של... אפשר להגיד, [זה יותר בשביל] ליצור הרגשה אצל פלסטינים שתמיד מישהו מסתכל עליהם ויודע מה הם עושים מאשר המידע שבאמת עוזר לי להבין משהו. אני חושב שבשום צורה אף פעם אף אחד לא אמר לי בבידוקים: "אתה אוסף מודיעין", או משהו כזה. לא. המידע לא משמש אף אחד ולא הולך לאף אחד.

45

נכל שאתה לא נמצא מול סמכויות ישראליות - נראה לי זה עדיף

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 50 · תקופה: 2016

יש הנחיות מאוד ברורות שכל דבר שאתה לוקח מרכב של פלסטיני אתה שם בחמ"ל. מצאתי פעם ברכב כאילו את הלוחית רישוי ואיזושהי אלה, מקל מוזר, פשוט ידענו להחזיר את זה לחמ"ל, להניח את זה בחמ"ל.

מה הכוונה ב"אלה"? אלת בייסבול, מקל או...? מה הופך משהו לאלה?

זה לא מקל מטאטא שרואים שמרכיבים עליו מטאטא. זה מקל יחסית עבה וארוך ושכאילו לא לוקחים צ'אנסים.

אתה יכול לחשוב על שימושים אחרים שיש?

זה לא היה דבר שאתה כמו... זה לא היה חלק ממיטה או ספה או שולחן של איקאה.

אתה נתקלת פעם בפלסטיני שמנסה להרביץ לחייל עם אלה?

לא, לא. אין, לא היה את הקרבה הזאת. הקרבה הזאת לא תיתכן.

אז למה אנחנו בעצם חוששים מאלות?

כי בראש שלנו זה דרך לפגוע.

אבל לא נתקלנו. אני גם יחסית עוקב אחרי האקטואליה וגם לא שמעתי על מקרה

שפלסטיני התקיף חייל או מתנחל עם אלה.

כן, זה גם לא חכם כאילו, לחייל יש נשק. אם הוא רואה מישהו עם אלה אז הוא מיד דורך.

אז למה בכל זאת?

כי שוב, זה חלק מהמציאות שאתה נכנס אליה. אתה נכנס לבועה שכל דבר שלא צריך להיות

ביד של פלסטיני בחברון – צריך להיות ביד שלך.

ולא צריכה להיות לך איזו עילה כדי להחרים את

הדברים?

לא, כי בסופו של דבר אתה מגובה. אתה מגובה,

אתה אומר למ"פ: "וואללה, אני בשיקול הדעת

שלי בתור מפקד חשבתי שלא אמור להיות לו

(לפלסטיני) את זה", והוא יגבה אותך לגמרי.

וכשאתה מחרים למישהו משהו?

בסופו של דבר הם ילכו, הם יתבאסו. הם

מתבאסים על זה שמחרמים להם, מצד שני הם

פשוט ישמחו שנותנים להם ללכת.

נדרש ממך לתת להם איזשהו מסמך שמאשר שאכן חייל צה"ל החרים מהם משהו?

לא, כלום.

נגיד החרמת פלסטיני דבר מסוים, איך הוא יכול אחר כך להוכיח שמהו החרם ממנו,

לדרוש פיצויים?

הוא לא. וכל בן אדם בר דעת היה מבין שחבל על הזמן שלו, חבל על הזמן שלו ללכת עכשיו

ולעמוד בתור במשטרה ולחכות.

למה זה חבל?

אלא אם כן אתה לוחם צדק פלסטיני ואתה רוצה להשקיע בזה את המשאבים שלך, זה דברים

שבתור פלסטיני, אני מתאר לעצמי, לא הייתי מבזבז את הזמן שלי עליהם. ככל שאתה לא נמצא

מול סמכויות ישראליות - נראה לי זה עדיף.

חינוך מלא עם האוכלוסייה

דרגה: סמ"ר · יחידה: ביסל"ח · תקופה: 2014

אתה יכול להרחיב קצת על ההבדל שהרגשת בין השירות בחברון לבין השירות בעזה?

מהתחלה מה שהכי התאים לי אידאולוגית זה היה לשרת בחברון. אתה יודע, כאילו בחינוך מלא עם האוכלוסייה. למה? כי פשוט באתי בראש [של] "עדיף שאני אעשה את זה ממישהו אחר שיעשה את זה". באמת, בכל ההתנשאות שבדבר. וככל שעובר הזמן אתה מבין שוואלה, אתה לא יודע כמה אתה רוצה לעשות את זה כי זה הכי משפיע עליך, אין מה לעשות. זה הכי משפיע עליך ואתה לא יכול... אין לך שליטה מלאה על מה שקורה. יש לך שליטה, הרבה כאילו אתה יכול לשנות בגישה, אבל זה דברים שאני בטוח שאם הייתי יותר [זמן בחברון] היו שורטים אותי עוד יותר, בגלל כל הקושי, בגלל כל המורכבות.

אני חושב שאני מבין על מה אתה מדבר בגלל שאני שירתתי בחברון, אבל תנסה להסביר למי

שלא שירת בחברון מה זה השריטה הזאת?

אוקיי, אני אגיד על ההבדל. בעזה הרגשתי שהכול יותר ברור [בגלל הגדר]. זאת אומרת, גם אם הנהלי פתיחה באש היו קצת אפורים לפעמים, בסופו של דבר זה היה עליי, החשיבה, ההחלטה, או סביבי. ורוב הדברים היו מאוד ברורים. זאת אומרת שאם אני רואה מחבל... מה זה מחבל? בן אדם בלילה זוחל לכיוון הגדר עם נשק, אז... מוסרית אני לא רוצה להרוג אף אחד, אבל ברגע שהתגייסתי לצבא והבנתי לאן אני הולך, אז כן, הייתי הורג אותם.

אתה לא פציפיסט.

כן. התגייסתי בסופו של דבר לקרבי, אין מה לעשות, עם כל הדבר שזה. [אז כ]שמישהו עובר את הגדר [אז] כן לכפות אותו וכן לירות, כי אין מה לעשות, אתה לא יכול לדעת הכול. אבל הדברים היו הרבה יותר ברורים. וברגע שאתה נמצא בחברון ואתה סביב אוכלוסייה, הדברים יותר לא ברורים. והכול יותר צפוף ואתה כל הזמן... אין מה לעשות, אתה רואה את העיניים של האנשים שאתה פוגע בהם. בעצם זה שאני שם אני פוגע בהם, ואני יודע את זה, [זה] ברור לי בכל רגע. ועצם זה שאתה מסתכל להם בעיניים ויודע שאתה פוגע בהם, ואתה פוגע בהם, זה הרבה יותר קשה.

"אתה רואה את העיניים של האנשים

שאתה פוגע בהם. בעצם זה שאני

שם אני פוגע בהם, ואני יודע את זה,

זה ברור לי בכל רגע. ועצם זה שאתה

מסתכל להם בעיניים ויודע שאתה פוגע

בהם, זה הרבה יותר קשה."

המקום האפל ביותר בכדור הארץ

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 932 · תקופה: 2014

באיזה תחושה אתה יוצא מחברון? ברמה האישית.

מקום מחורבן. יצאתי משם ישר לעזה, חתכנו את הקו קצת לפני, [אז] הכול מעורבב בחוויה.

עכשיו כשאתה חושב על חברון?

זה בעיני המקום האפל ביותר בכדור הארץ.

למה?

יש שם אווירה מחורבנת מאוד. יש שם מתח נוראי שנובע מהנוכחות הצבאית ומהפלסטינים שם שמשוהו לא שקט אצלם. [גם] אצל החיילים משהו לא שקט וזה כאילו לא משתלב טוב, ואני מניח שהמתנחלים גם לא תורמים בסיפור הזה. אתה מרגיש שם שמשוהו רע הולך לקרות. מקום אפל, לא יודע, צריך לחשוב על זה קצת, איך אני...

נגיד הקטע של החשיבות הדתית של חברון, זה משהו שדיבר אליך כשהיית חייל שם? חשבת

על זה?

מה, כאילו שמערת המכפלה היא שלנו ואנחנו צריכים אותה כי היא חלק מהתרבות היהודית שלנו? קטע כזה?

נניח.

לא, זה לא היה כל כך האזור שלנו, אז פחות אתה מתייחס לזה. שמע, בגדול החיילים לא אוהבים את המתנחלים. יש לך את פאקינג חוות גל (מאחז בלתי מורשה הממוקם באחת השכונות הפלסטיניות בחברון) ויש שניים-שלושה חיילים בכל רגע נתון שהיו יכולים להיות במקום אחר. מזיינים לך את הסד"כ (סדר כוחות) בשביל איזה שני יהודים תמהונים שרצו להקים קרוואן עם תרנגולת, וזה גורם לך להבין על מי אני פאקינג שומר פה, וזה לא מחבר בשום צורה, אלא אם כן אתה חייל משיחי.

להראות לפלסטינים שמישהו שולט עליהם

דרגה: סמ"ר · יחידה: נח"ל 50 · תקופה: 2012

אני זוכר שלפני שהתגייסתי היה נשמע לי שהצבא זה הדבר הכי סקסי שאני יכול לעשות בחיים שלי. איזושהי שליחות מאד טובה ומאד מוסרית. להגן על עצמך. פתאום כשאתה מגיע לצבא, לרגעים האלה, אז הדברים האלה מתנפצים לך בעיניים. חשבתי שאני הולך לעשות דברים שחינכו אותי אליהם בתנועת נוער על שוויון, סובלנות, ופתאום אני מגיע למקום כזה שהדברים

האלה - זורקים אותם לפח. המורכבות הנוספת זה שאם אני לא אבצע את הפקודות האלה אז אני אחטוף חזק על הראש. וזה משהו שהוא מאד כאב ל'. האמת היא שרוב התקופה שלי בחברון הדחקתי. חשבתי על איך אני הולך לישון הכי מוקדם שיש כדי להתעורר לשמירה הבאה. [את] העיבוד והניתוח של המשמעויות של הדברים שעשינו שם, רק אחרי שהשתחררתי מהצבא התחלתי לעשות. לא נראה לי שהבנתי. אני או חברים שלי שככה מאד פקחנו את העיניים על

"אני זוכר ששאלתי אפילו את המ"מ שלי מתישהו למה אנחנו עושים את מה שאנחנו עושים עכשיו, הוא אומר: להפגין נוכחות, להראות גורם הרתעה, להראות לפלסטינים שמישהו שולט עליהם".

הדברים האלה - היה לנו מאד קשה. היו גם אחרים שדווקא השנאה שלהם כלפי האוכלוסייה הערבית גדלה כי כל הזמן אומרים לנו שהם (הפלסטינים) עושים את הברדק והם עושים את הדברים המעצבנים, הם עושים את הדברים הרעים. בגללם אנחנו פה, כי הם הברדקיסטים. אנחנו צריכים להגן על היהודים. בפועל יש הרבה מאד דברים ש[אם] אני אניד לאנשים חושבים או מטילי ספק למיניהם במציאות הקיימת, הם יכניסו אותם פתאום לדיסוננס, לבלבול מאד גדול, כי אתה אומר - זה לא הצדק שבאתי לעשות בצבא.

דיברו אתכם על מי אתם אמורים להגן בפועל בשטח?

בכל המבצעים שאנחנו יוצאים אליהם אז אומרים לנו שאנחנו פה בשביל היהודים. הסתכלנו על כל אזרח פלסטיני כחשוד תמיד. היינו צריכים להיות דרוכים, בין אם זה במעברים, בין אם זה בעמדות שמירה, להסתכל בחשד על כל אחד מהם. עשינו שם הרבה דברים שבאמת, אני עד היום אומר, נראה לי שאם הייתי בצד השני לא יודע אם הייתי יכול להגיב בכזה איפוק שהאוכלוסייה הפלסטינית מגיבה לצבא או ליהודים שם.

מה למשל?

למשל זה שהיינו צריכים לעשות פעם ביום או יומיים פטרול בשכונות הפלסטיניות, גם אם הם הכי רגועות שיש, רק בשביל לתת להם הרגשה שאנחנו שולטים עליהם, הרתעה: "תראו, הצבא פה, דיר בלאק אתם עושים בעיות", הנה החיילים מסתובבים לכם בין הרגליים. היינו הולכים, נכנסים לחנויות, מסתכלים כזה שהכל בסדר, ממשיכים ללכת. גם אם לא היה קורה שם שום דבר מבחינת בעיות. אני זוכר ששאלתי אפילו את המ"מ שלי מתישהו למה אנחנו עושים את מה שאנחנו עושים עכשיו, הוא אומר: להפגין נוכחות, להראות גורם הרתעה, להראות לפלסטינים שמישהו שולט עליהם.

“אתה שואל אותי איפה ראיתי אלימות בחברון?
זה כאילו איפה ראיתי את חברון בחברון. זה באמת
בכל פינה. אתה רק יוצא מהמוצב ואתה כבר בכביש
שמפריד בין אנשים על פי המוצא או הלאום שלהם
או המכבסת מילים שמשתמשים בשביל להצדיק את
מה שקורה שם.”

סגן • נח"ל 932 • 2014

[שוכרים]
[שתיקה]